

Pětkrát o Kamenici nad Lipou

Štěpán Kučera

Nádvoří zámku v Kamenici nad Lipou.

Obsah:

1. stručně z historie – 2. něco z pamětihodností – 3. „teprve včera“ – 4. procházky přírodou v katastru města – 5. osobnosti k připomenutí, byť zde některé nenarozené.

Kamenice – stručně z historie

Kamenice byla poprvé **písemně** zmíněna roku 1267 v nedatovaném formuláři Jindřicha z Isernie (vznik je kladen do let 1267-78) za panování Přemysla Otakara II. Hrad a **město** (civitas) byly poprvé zmiňovány v roce 1348, v čase Karla IV. Až do Bílé hory jsou v držení Kamenice známy čtyři staročeské rody – Benešovi 120 let, Vítkovci a zeť 106 let, Leskovci 52 let, Malovci a zeť 74 let. Po Bílé hoře byly v Kamenici dva rody (s příbuznými) – Paradis 69 let a Hartig po ženské linii se zeti 107 let až do 1799. Chaos v držitelích panství od 1799 do roku 1831: Nádherný, Sickingen, Rilke, Lämellová, Förster, Eugen Vratislav Netolický (na Kosti), Reyová, Rey, Peschier, Rey, Reyová. Stabilita od 1831: Geymüllerové 114 let, stát-ozdravovna 53 let, stát-UPM od 1998. Jednotlivých osob majitelů, vlastníků a institucí se od 13. století dopočítáme na 65 – viz detaily na <http://zamekkamenicenadlipou.wz.cz>

Sami Kameničtí kladou zasazení lípy do roku 1248 a roku 1998 tak oslavili 750. výročí. Město Kamenice mělo v minulosti různé přídomy (Česká, Hrazená). Do roku 1751 náleželo k Bechyňskému kraji. Po krajských změnách bylo zpravidla identifikováno jako Kamenitz in Taborer Kreis, tedy Kamenice v Tábořském kraji. Texty razítek zdejší pošty založené v roce 1851 věrně kopírovaly název města a nesly čtvrt století text KAMENITZ **bez přídomek**, až do roku 1876. Od tohoto roku je používán oficiální přídomek „an der Linde – nad Lipou“ v německo-českém názvu města. Teprve později, roku 1898 bylo umožněno používat poštám nápis česko-německý. Od roku 1924 píšeme název města s krátkým **i** – Kamenice nad Lipou.

Kamenice – něco z pamětihodností

Hlavními pamětihodnostmi v historii města jsou zámek, lípa, kostel Věch svatých a kaple svaté Máří Magdalény. **Městská privilegia** (19 ks) a **Kamenická právní kniha** (národní kulturní památka) jsou uloženy v depozitáři SOA v Pelhřimově. Technickou zajímavostí je **úzkokolejná železnice** (rozchod 760 mm) zprovozněná roku 1906, nyní s dieselelektrickou trakcí, sloužící běžnému provozu. V zájmu turismu je provozována Jindřichohradeckými místními drahami (JHMD) v letních měsících na obou tratích parní trakce s historickými soupravami. Vozy normálního rozchodu jsou převáženy na podvalnících.

Zámek (1) přestavěl z hradu na renesanční zámek se dvěma patry arkád a zahradou v letech 1580-1583 Jan Malovec. Vstupní věž z roku 1744 dala postavit Marie Terezie z Golců (rozená Hartigová). Další přestavba zámku proběhla v letech 1839 – 1842 Jakubem Rudolfem Geymüllerem, který přestavěl renesanční zámek v klasicistním slohu. Stavební a historický průzkum dalo provést v roce 1998 Uměleckoprůmyslové museum Praha. Severní křídlo zámku je chráněno Zámeckým rybníkem, pod východním křídlem zámku protéká zámeckým kaňonem říčka Kamenice. Před západním křídlem je pozůstatek vodního příkopu, jímž byla také později přiváděna voda ze Zámeckého rybníku do mlýna, a busta **V. Nováka**.

Památná lípa (2) je dominantou zámeckého parku, který se nalézá pod terasou před jižním křídlem zámku. Stáří lípy je odhadováno na více než 800 let. Koruna lípy byla sražena bleskem při bouři 4. srpna 1824. V roce 1998 byla v parku zasazena nová lípa – její „dcera“. Součástí terasy je i pergola na vyvýšeném ochozu o délce 70,5 m, kterou zaevidovala Agentura Dobrý den v Pelhřimově jako nejdelší rovnou pergolu v České republice.

Kostel Věch svatých (3) ze 13. století. Po stavbě věže roku 1707 zůstal hlavní vstup do kostela – **raně gotický portál**, pouze jako vstup z kostela **do** podvěží. Hlavní vstup je nyní ze severní strany. Výška kostelní věže dosahuje téměř 50 m (zdivo od základu pod římsy střechy 26,15 m, velká bání až pod kříž 20,75 m, samotný železný kříž 2,90 m). Kostel vyhořel v letech 1560, 1721, 1794, 1819. Roku 1848 byly vysázeny okolo kostela lípy. Nové zvony byly ulity u Laetie Dytrychové v Brodku u Přerova a zavěšeny v roce 1977. Hodiny z roku 1940 jsou od firmy Heinz z Prahy. Současný vzhled fary je z roku 1822 (výstavba po požáru).

Náměstí ČSLA - vlevo dům čp. 57.

Kameničtí ptáci – šestice čápů (vpravo jsou dva), nad nimiž bdí orlice Geymüllerů...

Kaple svaté Máří Magdalény (mimo mapku) byla postavena roku 1348 se nachází na lesním hřbitově Brádlu na jižním okraji města. Jejím stavitelem je Benešovic - Dobeš z Bechyně. Byla přestavována v letech 1554, 1595 a 1840. Od roku 1785, kdy byl zrušen nařízením císaře Josefa II. městský hřbitov u kostela, se stala kostelem hřbitovním. Pod ní byla baronem zbudována rodinná hrobka Geymüllerů – posledních vlastníků kamenického velkostatku. V roce 1937 byly v kapli objeveny nezřetelné fresky.

Křížová cesta (mimo) vznikla roku 1765. Původně vedla okolo špejcharu (ještě nestál) na vrch Kalvárii (dnes Melíšek). Na objednávku hraběnky Marie Terezie z Golčů ji zhotovil kameník Martin Brož z Jindřichova Hradce. Po zrušení kaple (zbořena 1807) na Kalvárii byla křížová cesta roku 1806 přemístěna na vrch Bradlo. Rekonstruována byla v letech 1991-93.

Socha svatého Václava z roku 1765 stála původně v dolní části náměstí ČSLA – zadala opět Marie Terezie z Golčů. Po renovaci (1822) byla socha přestěhována do horní části (4).

Kašna z roku 1688 na Husově náměstí, původně stála v panském dvoře (STS) (5).

Kašna na náměstí ČSLA, 1853 - výrobce kameník Hraba, v Jihlavě (6).

Modrá hvězda, čp. 127, z roku 1792 (7).

Čp. 57 na náměstí ČSLA, (8).

Židovský hřbitov z roku 1803 na vrchu Antonka (1049 m², dochováno přes 200 náhrobků, bronzová deska se jmény obětí holocaustu), 1500 m východně z náměstí.

Smírčí kámen je zazděn na Jungmannově ulici ve zdi u hotelu Beseda (9).

Kamenice – teprve „včera“

Mezi městské zajímavosti patří také – čp. 55, rodný dům **Vítězslava Nováka (10)** na náměstí ČSLA, (pamětní deska 1930, busta na škole a před zámkem) – **lípa Svobody (11)** na náměstí ČSLA (vysazená 1919 Josefem Růnou a Marií Volnou, oba 86 let) pamětní patník 1918 v záhonu – čp. 8, secesní budova hotelu **U Lípy (12)** z roku 1901 na náměstí ČSLA (stavěl Geymüller) – **skautský pomník (13)** na náměstí ČSLA učiteli Sadílkovi (1946) – čp. 5 **mlýn** a čp. 2, **pivovar** na náměstí ČSLA (stavěl Geymüller) – čp. 60, secesní **dvoupatrová budova (14)** na náměstí ČSLA (stavěl Metzl) – čp. 108, rodný dům **Jaroslava Vacka – Kamenického (15)** ve Vackově ulici (dvě pamětní desky) – čp. 125, secesní **budova školy (16)** z roku 1895 ve Vackově ulici – **socha Jana Nepomuckého (17)** na pelhřimovské křižovatce – čp. 136 v Komenského ulici, secesní **budova pošty (18)** s obrazem **Přemysla oráče** v lunetě z roku 1905 (stavěl Kozel) – čp. 220, **budova bývalé elektrárny** v Oboře (stavěl Geymüller) – čp. 21, **panský dvůr (19)** na Masarykově ulici (stavěl Vratislav 1819 + Geymüller 1884) – **nejmladší synagoga (20)** v republice při autobusovém nádraží na Tyršově ulici je z roku 1938, stará byla postavena roku 1815 – pomník obětem **I. (1935) a II. světové války** na Masarykově ulici před střední školou – čp. 410, střední škola (1934), **budova bývalého okresu** a čp. 362, **budova bývalého okresního soudu** na Masarykově ulici (1925) – **březová alej** z roku 1928 po celé Masarykově ulici až k vlakovému nádraží (již jen pamětní patník při chodníku u budovy soudu) – čp. 325, **restaurace U nádraží** (1909 postavil Geymüller).

Kamenice – procházky přírodou v katastru města

Hamerky městský lesopark – **Stezka Vítězslava Nováka** od zámku Heřmaňským údolím nyní Hamerky k myslivně na Johance (rodiště matky Vítězslava Nováka, trasa 3200 m) – Heřmaňský, nyní **Pecovský** rybník - chráněná **lipová alej** 231 stromů na vrchu Johanka (Heřmaň) zasazeno roku 1840 - **modřínová alej** 118 stromů k myslivně na Johance - **Dvouhrázný** rybník - roubenka na **Štičí** (u přepadu Dvouhrázného rybníka) - **Žižkova hlava**, skální útvar při úpatí Melíšku proti splavu - vrch **Melíšek** - rybník **Kalich** 1000 m západně (vpravo) od vlakového nádraží - lesní hřbitov na vrchu **Bradlo** - židovský hřbitov a zatopený lom na vrchu **Antonka**.

Říčka Kamenice v kaňonu pod Bradlem.

Kamenice – osobnosti k připomenutí, byt' v ní některé nenarozené

Berger František, 1899-1925, první zdejší oběť motorismu - **Berger Vlastimil**, akademický malíř a restaurátor (Bosch), *19.2.1923 Kamenice, +27.7.2004 - **Dobeš z Bechyně**, zakladatel špitálu, strůjce brádelské kaple, +1359 - **Doutlík František** učitel, kronikář města, *7.12.1880 Kutná Hora, +3.12.1951 Kamenice - MUDr. **Epstein Alois**, světový pediatr (U Apolináře, Praha) *1.1.1849 Kamenice, +28.10.1918 Praha - **Filsak Jaroslav**, publicista, ochotník, *1920

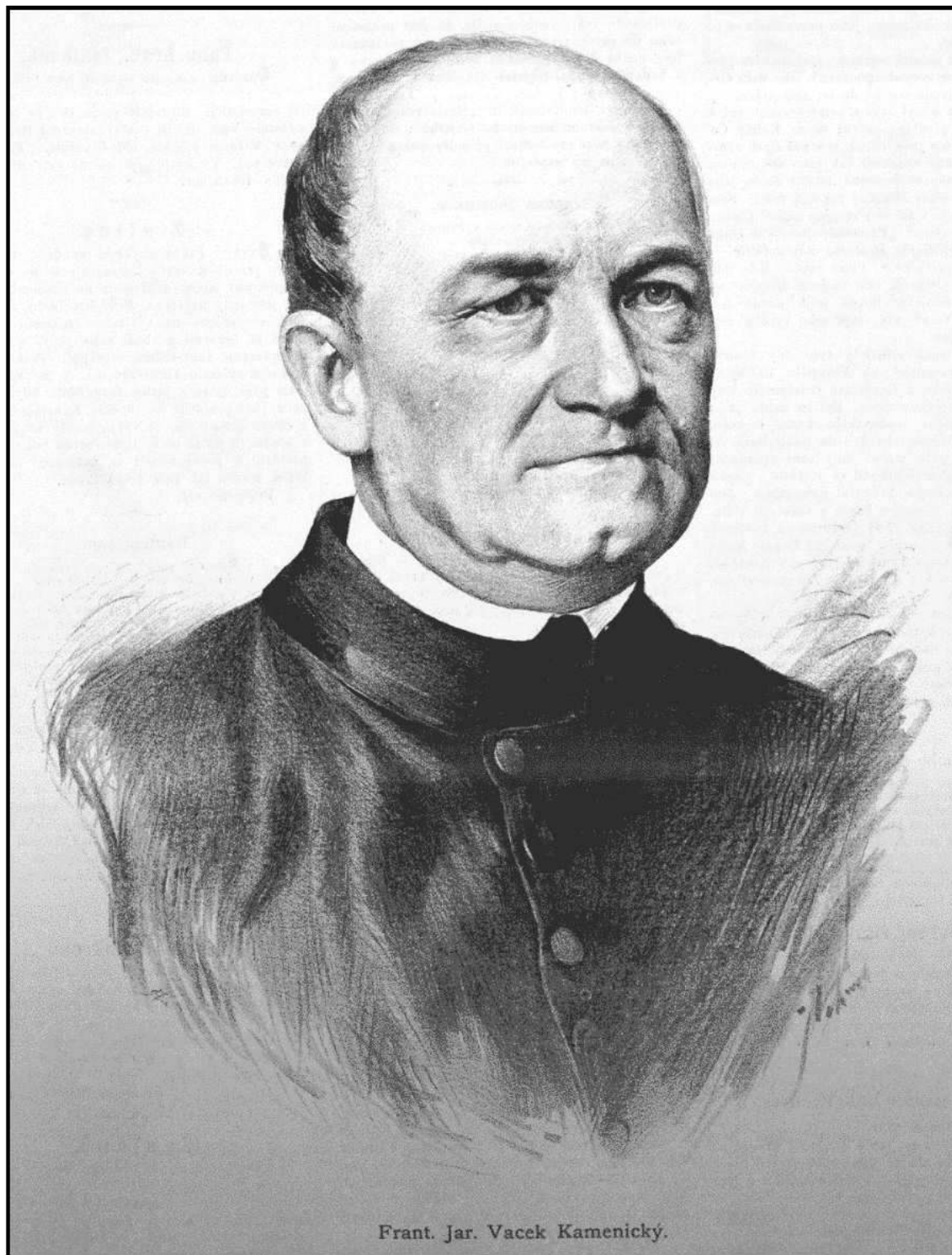

Severní bašta zámku přes Zámecký rybník.

Kamenice, +2.6.1993 - **Galimbertiová Marie** šlechtična z Lanova (rozená Provázková), *13.2.1880 Jindřichův Hradec, +4.8.1951 Litoměřice (Brádlo) - **Hadrava Miloslav**, hasič, historik, *1932, +13.10.1993 - **Hanzálková Jarmila**, básnířka (od 1949 Lipka), *26.1.1910 Kamenice, +3.3.1992 Počátky - **Hrubý-Brádelský Matěj Antonín**, básník, *13.2.1837, +28.10.1876 Praha - **Jan ze Šelmberka**, nejvyšší kancléř království Českého - **Jan Ježek**, drogist, jeden ze zakladatelů muzea - **Jindra Jakub Alois**, učitel, hasič, *14.7.1853 Bzí, +6.6.1908 Krč - **Jindřich ze Stráže**, nejvyšší hofmistr království (diplomat, práva městu, znak města), +1466 - **Jíra Josef**, učitel, *17.3.1899 Veselá, +26.2.1982 - **Juda Karel**, obuvník, kronikář, 1827-1897 - **Juda Karel**, profesor *28.12.1871, +1959 - **Kalvoda Alois**, malíř a grafik, *15.5.1875 Šlapanice u Brna, +25.6.1934 - **Kameník František**, učitel, publicista, ochotník, *11.2.1920, +2.6.2008 - ThDr. **Kolář Leopold**, kněz, profesor, mecenáš muzea, *1869 Drahoňov, +1936 - RNDr. **Jiří Kouřimský**, CSc. *30.5.1926, +9.8.2003 - **Kvěch Karel**, ochotník, 1873-1968, - **Langmiller Josef**, herec, *12.4.1923 Želeč u Tábora, +8.8.2006 Praha (na Brádle) - páter **Lendr Josef Engelbert**, +15. 3.1863 (kronika města 1848-1861) - **Lendr Václav**, kapelník, *31.8.1890, +12.11.1973 - JUDr., **Nápravník Fráňa**, *1.1.1907, +1947 - **Němeček Antonín**, významný vydavatel pohlednic města, 1889-1959 - **Novák Vítězslav**, hudební skladatel, *5.12.1870 Kamenice, +18.7.1947 Skuteč - **Pícek Karel**, městský patriot, *20.11.1899, +26.11.1984 - **Prášil František**, nevidomý-spisovatel, 1909-1944 - PhDr. **Provázek Stanislav** šlechtic z Lanova (spoluobjevitel bacilu tyfu), *12.11.1875 Jindřichův

Hradec, +17.2.1915 Chotěbuz (Brádlo) - **Sadílek František**, učitel a náčelník skautů (1936),
27.8.1905 v Horním Poli, +26.9.1942 Mauthausen u Lince - **Sedláček František Daněk**
*20.1.1892 Praha-Košíře, +11.4.1974, malíř-krajinář - **Šetelík Jaroslav**, malíř - **Škorpík**
Václav *20.9.1873 Dušejov, +1949 - **Talián Miroslav**, hudební pedagog a kapelník,
*16.2.1926, +5.7.1995 - **František Jaroslav Vacek-Kamenický**, kněz, spisovatel, básník (U
panského dvora) *24.1.1806 Kamenice, +Blovice 23.3.1869 - **Vacek Jan**, učitel, kronikář,

F. J. Vacek Kamenický (Jan Vilímek, Humoristické listy 1885)

Detail v toku Kamenice.

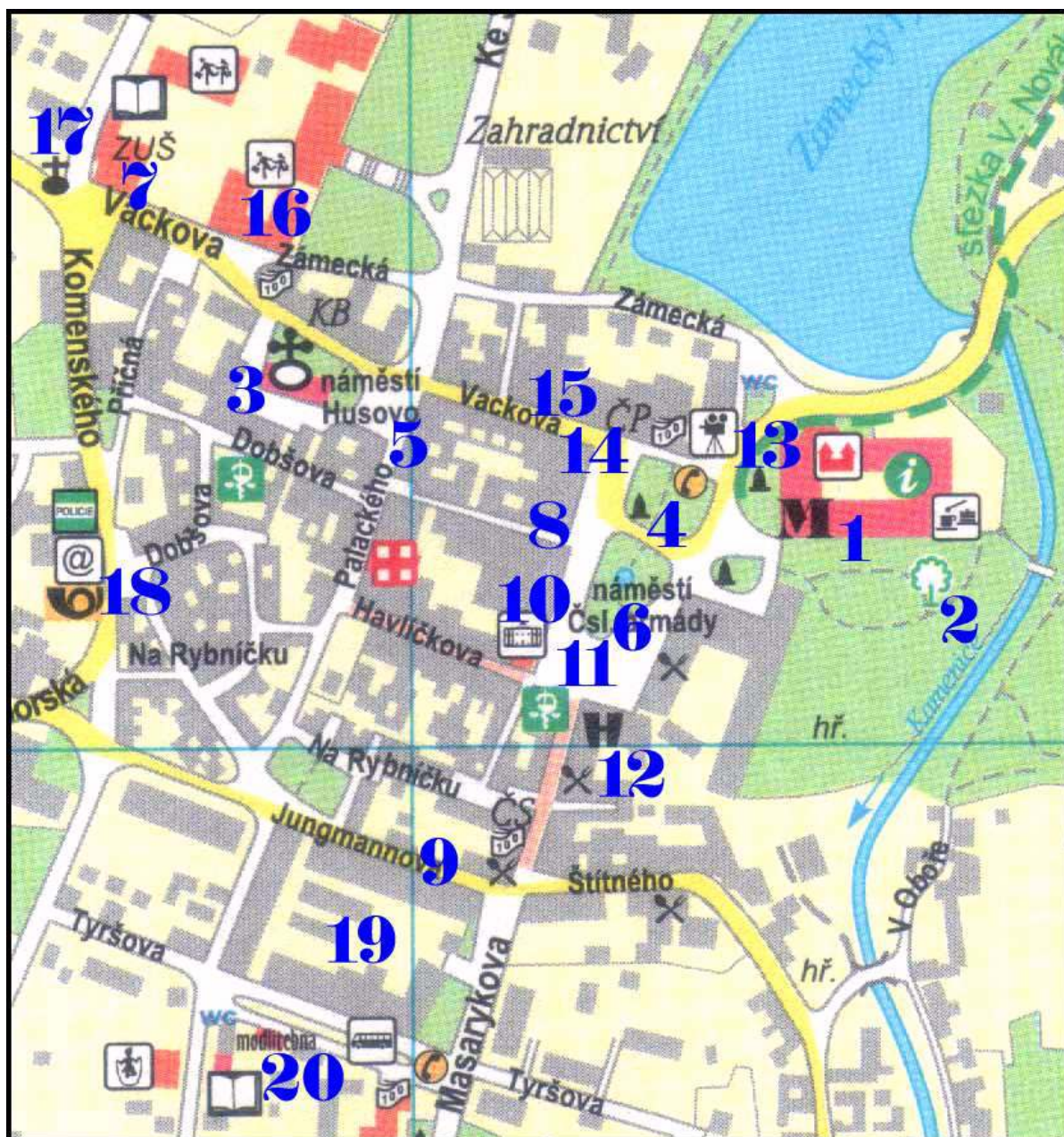
Žižkova hlava na úpatí vrchu Melíšek.

+1937 - **Vacek Jindřich**, varhaník, *3.7.1899 Vídeň, +20.7.1946 Jindřichův Hradec a jeho syn PhDr. **Vacek Jindřich**, CSc., katedra dějepisu Plzeň *16.8.1918 Plzeň, +10.4.1997 - **Vaníček František**, kapelník, 1866-1930.

Literatura, prameny:

- Kamenické panství (Valeš P. – Kučera Š.) - Hrad, zámky a tvrze české díl IV. (Sedláček A.) - Osudy jednoho hradu (Hadrava M.) - Práva a privilegia (kolektiv, SOA Pelhřimov) - Dějiny farnosti Kamenice nad Lipou (Šimák J.) - Monografie čs. známek č. 20 (Kratochvíl J.) - Vlastivědný sborník Pelhřimovska (kolektiv) - Zpravodaj města Kamenice nad Lipou - Wikipedia (F. J. Vacek - kresba Vilímek) - TIC Kamenice nad Lipou, výřez plánu města - Statistický lexikon obcí ČR - známka ČSR r. 1957 Pofis 942 – Pečeti a typáře městských obcí okresu Pelhřimov (Kvášová M.) - fotografie autor – data archiv autora.

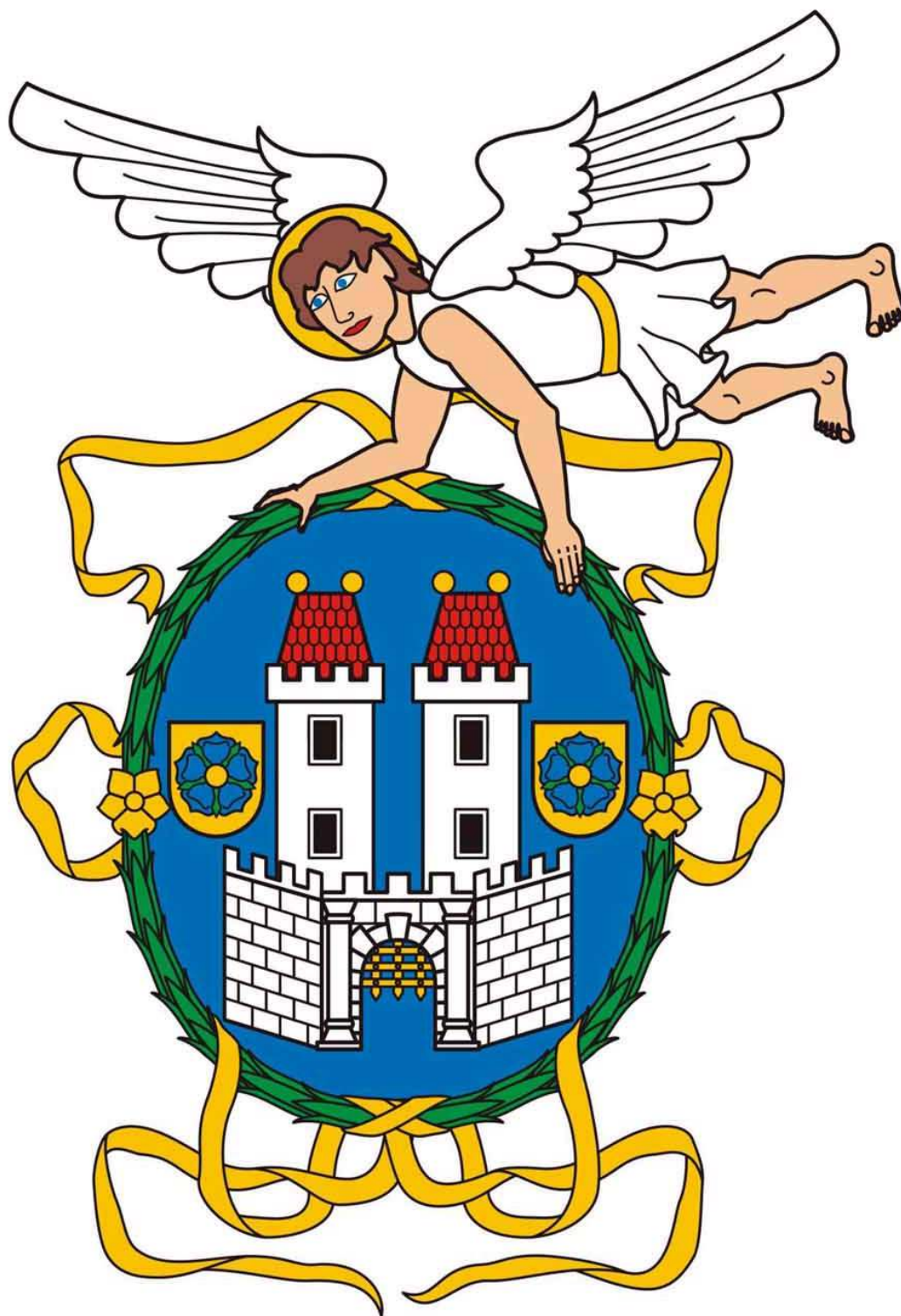
Centrum města Kamenice nad Lipou – 4.000 obyvatel

Objekty označené čísla jsou uvedeny ve statích Kamenice – něco z pamětihodností a Kamenice – teprve „včera“. Stezka Vítězslava Nováka začíná u zámku a na mapce je vyznačena zeleně. Prochází lesoparkem v údolí říčky Kamenice zvaným Hamerky, vede okolo rybníků Zámeckého a Pecovského k myslivně Johanka. Po trase jsou instalovány tabule s informacemi o okolní přírodě. Hráz mezi Pecovským a Dvouhrázným rybníkem končí u krajské silnice, je tak možno zajít k roubence na Štičí.

U Pecovského rybníka lze odbočit vlevo (přes krajskou silnici) ke chráněné lipové aleji na vrchu Johanka. Naskytnou se zajímavé výhledy na město. Silnicí od Dráchova opět k městu. Po silnici od zámku k vrchu Antonka si mohou návštěvníci zajít k židovskému hřbitovu a zatopenému lomu. Na vrch Melíšek je možno odbočit u splavu, vpravo za mostem přes říčku Kamenici, okolo skalního útvaru Žižkova hlava.

Nádraží úzkokolejky Jindřichohradeckých místních drah se nalézá v jižní části města (trasa po Masarykově ulici), stejně jako vrch Bradlo s křížovou cestou a kaplí.

Libor Kovář z Ostravy překreslil a doplnil barvami znak města Kamenice nad Lipou v barokní úpravě (anděl není štítonoš, pouze doplněk), nakreslený a téměř nečitelný na privilegii Jindřicha Paradise (španělského plukovníka) z roku 1638. Tento byl publikován v roce 2004 (Práva a privilegia města Kamenice nad Lipou 1462 - 1798, kolektiv, SOkA Pelhřimov).

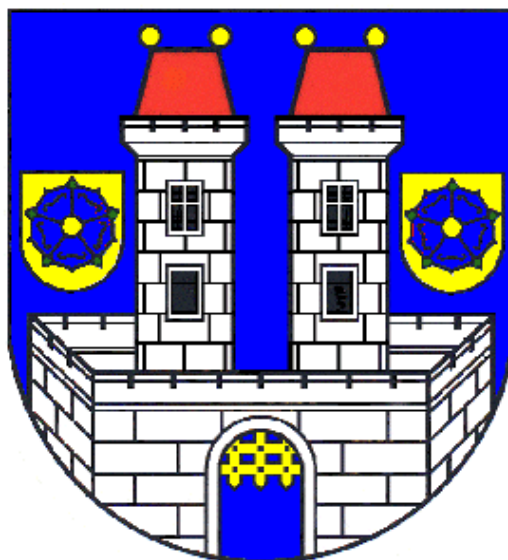
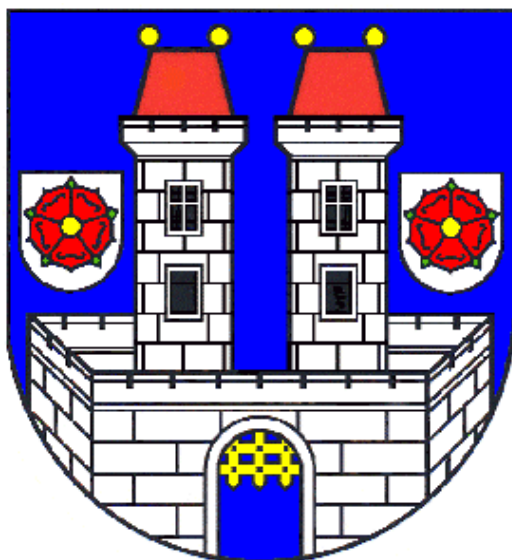
Městský znak vznikl bezesporu za držení města Jindřichem ze Stráže. V městských právech z roku 1462 vydaných Jindřichem ze Stráže je rovněž zmínka o městské pečeti (průměru 51 mm otisky až do konce 17. století), která měla v pečetním poli městský znak prakticky shodný se současným.

<http://heraldikamest.wz.cz/>

<http://hrady-seznam.wz.cz/>

kuceras@razdva.cz

Do roku 1996 byl užíván městský znak s nesprávnými barvami na štítcích vedle věží. Červeno-stříbrné štítky jsou rožmberské (obr. vlevo). Rožmberkové však Kamenici nikdy nevlastnili. Pánové ze Stráže jsou z též rozrodu Vítkovců jako Rožmberkové a byli majitelé panství Kamenice 1454-1476 (modrá růže na zlatém štítku). V roce 1994 nakreslil po písemných konzultacích městský znak v historicky správných barvách heraldik Jiří Louda z Olomouce. Parlamentem ČR, byl schválen opravený znak a nová vlajka v roce 1996.

Část 2

Vlastníci kamenického hradu (zámku) a panství

sestavil Štěpán Kučera pro Almanach 1998

Nejstarší písemná zmínka o Kamenici je spojena se Šternberky. Pochází z nedatované (Sedláčkem zpochybněného formuláře Jindřicha z Isernie - falsum?) listiny krále Přemysla Otakara II., kladené do let 1267 - 1278. Podle ní mělo být panství darováno Jaroslavovi ze Šternberka...

1267 - 1278 Jaroslav ze Šternberka (??)

Za první, doložené vlastníky kamenického panství jsou však považováni Benešovici - pánové z Bechyně. Uvedené letopočty jsou orientační, protože v některých případech se dědic dostal k majetku po několika letech tahanic...

Benešovici - 120 let

1269 - 1293 Tobiáš z Bechyně (Benešovic - pražský biskup 1278 - 1296)

1293 - 1307 Dobeš z Bechyně st. (biskupův synovec "z druhého kolena",
od 1305 nejvyšší maršálek Království českého, zavražděn +1307)

1307 - 1359 Dobeš z Bechyně ml. (syn Dobeše, maršálka, +1359)

1359 - 1359 Jindřich z Bechyně (syn Dobeše ml., +1359, manželka Vracka)

1359 - 1368 Čeněk z Bechyně (jeho syn)

1368 - 1372 Anna, vdova po Čenkovi (poručníkem Zbyňka, jejich syna)

1372 - 1389 Zbyněk z Kamenice (první, kdo se nepsal z Bechyně, jím rod vymřel)

odúmrť na krále Václava IV.

1389 - 1390 Jošt (Lucemburk, markrabě moravský)

1390 - 1391 Prokop (Lucemburk, bratr Joštův)

1391 - ? Kamarét ze Žirovnice (po dobu sporu o odúmrť)

Vítkovci - 106 let

1391 - 1397 Jan mladší z Ústí a Vchyna z Pacova (Ondřej z Dubé podílem 1.000 kop)

1397 - 1414 Jan mladší z Ústí (vyplatil oba spoluvlastníky, +1414)

1414 - 1417 Anna z Mochova (vdova po Janu z Ústí +1419)

1417 - 1419 Jan a Prokop z Ústí (jejich synové - Jan získal Ústí +1454, Prokop Kamenici))

1419 - 1420 Prokop z Ústí (+1420)

1420 - 1425 Bonuše z Ústí (sestra?), poručníkem panství byl Menhart z Hradce

1425 - 1454 Jan mladší z Ústí (rod vymřel)

1454 - 1466 Jindřich ze Stráže (nejvyšší hofmistr království od 1458, synovec Jana mladšího z Ústí, +16. 1. 1466)

1466 - 1470 Michal ze Stráže (syn Jindřicha, + před 4. dubnem 1470) **na Červené Řečici**

1466 - 1476 Jiřík ze Stráže (syn Jindřicha, nejvyšší sudí, rod vymřel - po meči, + podzim 1476) **na Kamenici**

1476 - 1496 Jan ze Šelmberka (od 12. 10. 1479 nejvyšší kancléř království, manželka Johanka ze Stráže +1495), Kamenici spravoval jeho syn, Jiří ze Šelmberka

Leskovci - 52 let

1496 - 1510 Vlachyně z Leskovce (příbuzný předchozího)

1510 - 1545 Jan z Leskovce (synovec předchozího)

1545 - 1545 Magdaléna z Lípy (2. manželka)

1545 - 1546 Jan Zajímač z Kunštátu (syn Magdalény z Lípy z prvního manželství)
(poručníci: Volf z Krajku a Jaroslav ze Šelmberka)

1546 - 1547 Dorota Ostrovcová (dcera Jana z Leskovce z prvního manželství)
Magdaléna Malovcová (dcera Jana z Leskovce z prvního manželství)

1547 - 1549 Dorota Ostrovcová (teta Jana Malovce)
Jan Malovec (syn Magdalény, která mezitím zemřela)

Malovci - 74 let

1549 - 1570 Zdeněk Malovec z Malovic a Chýnova
(poručníkem Jana - rozdělení panství na dvě části, mezi Dorotu a Jana)

1570 - 1598 Jan Malovec z Malovic (syn Zdeňka)

1598 - 1604 Michal Malovec z Malovic
(poručníci: Štěpán ze Šternberka, Václav Malovec z Chýnova, Kaplír ze Sulevic Španovský z Lisova a Ostrovec z Kralovic)

1604 - 1606 Michal Malovec z Malovic - plnoletý

1606 - 1609 Anna Magdaléna Malovcová (poručník: Španovský z Lisova)

1609 - 1615 Anna Magdaléna Malovcová - plnoletá (+1615)

1615 - 1623 Zikmund Matěj Vencelík z Vrchovišť +1624 (manžel Magdalény)

Vlastníci panství Kamenice po bitvě na Bílé hoře 1620

Paradisové - 69 let

1623 - 1638 Jakub Jindřich Paradis z Eschaide (španělský důstojník +1638)

1638 - 1654 Bartoloměj Paradis de Lassaga (příbuzný, +1654)

1654 - 1672 Hyppolita z Lodronu (vdova po Bartoloměji)

(poručníkem Marie, Martina Antonína a Bernarda Františka)

1672 - 1692 Martin Antonín Paradis (syn obou)

Hartig (po ženské linii) - 107 let

1692 - 1708 Jan Esaiáš Hartig (koupě panství, +1708)

1708 - 1711 Anna Kateřina z Valderody-Eckhausen (vdova po Janu Esaiáši)

1711 - 1742 Jan Hubert Hartig (syn obou, +1742)

1742 - 1769 Marie Terezie z Hartigů - provdána za hraběte Goltze ([dcera Jana Huberta](#))

1769 - 1789 Anna Marie z Goltzu - dcera Marie Terezie, provdána za Vratislava z Mitrovic
([vnučka Jana Huberta Hartiga](#))

1789 - 1798 František Antonín Vratislav z Mitrovic (její manžel)
(poručníkem Josefa, Prokopa a Gabriely)

1798 - 1799 Gabriela Vratislavová z Mitrovic - jejich dcera provdána za Ubelliho ze Siegburgu ([pravnučka Jana Huberta Hartiga](#))

Krátkodobá držení - 32 let

1799 - 1805 Jan Nádherný, pražský měšťan (koupě, šlechtic až od **1838**)

1805 - 1806 František ze Sickingenu, říšský hrabě

1806 - 1810 Jan Josef Rilke, pražský měšťan (praděd básníka Rilkeho)

1810 - 1810 Babette Lämmelová (vzápětí zámek předala Försterovi)

1810 - 1812 František Leopold Förster

1812 - 1821 Eugen Vratislav Netolický (na Kosti)

1821 - 1823 Dorota Reyová, hraběnka (rozená von Berteuil)

1823 - 1824 Karel Rey, hrabě (na Česticích)

1824 - 1825 Ludvík, rytíř z Poschier +1825, (podílník Friese & Co. Wien), zámek zpět na:
Karla Reye

1825 - 1826 Karel Rey (zastupoval jej advokát Johann Nepomuk Kanka)

1826 - 1931 Dorota Reyová, hraběnka

Geymüller - 114 let

- 1831 - 1835 Jan Jindřich Geymüller-Falkner, baron (Geymüller & Co. Vídeň), Jan Jindřich Falkner syn baronovy sestry Ursuly provdané za Falknera byl adoptován baronem Janem Jindřichem Geymüllerem a koupil Kamenici **pro** Jakuba
- 1835 - 1896 Jakub Rudolf Geymüller +1896, (**bratranec** Jana Jindřicha Falknera)
- 1896 - 1923 Rudolf Bedřich Geymüller +1923, (syn Jakuba Rudolfa)
- 1923 - 1945 Richard Rudolf Geymüller +1965, (syn Rudolfa, Hollenburg bei Krems)

Stát po roce 1945

- 1945 druhá konfiskace kamenického zámku (první byla v roce 1623)
- 1945 - 1998 Československá republika - dětská ozdravovna
- 1993 žádost o restituci zamítnuta (Dipl. ing. Rudolf Geymüller, baron *1944, syn Richarda, žijící v rakouském Hollenburgu)
- 1998 Uměleckoprůmyslové museum Praha
- 2004 po rekonstrukci celého zámku byly zpřístupněny od 3. 7. expozice UPM, v jižním křídle je muzeum města Kamenice nad Lipou.

Soupis jsem zpracoval pro Almanach k oslavám 750. výročí města (1998) z mně dostupné literatury, zejména Osudů jednoho hradu pana Miloslava Hadravy otiskovaných po řadu let v městském Zpravodaji. Soupis byl během let **průběžně aktualizován podle nově zjištěných skutečností**. Teprve po odborném zpracování dějin města se však dočkáme potvrzení přesné posloupnosti v držení panství Kamenice jednotlivými osobami a rody. Posloupnost vlastníků v letech **1812-1831** zpracoval PhDr. Ebel M. a PhDr. Ebelová I. viz (1) titul níže a PhDr. Martínek a kol. (3).

Literatura pro Část 2:

- (1) Ebel, M., Ebelová, I., Škabrada, J., Russe, T. 1998/99: Historie stavby podle písemných pramenů - Kamenice nad Lipou, Zámek čp. 1, stavebně historický průzkum, UPM Praha.
- (2) Hadrava, M. 1987-1993: Osudy jednoho hradu, Zpravodaj města Kamenice nad Lipou.
- (3) Krčilová I., Martínek Z., Martínková L. 2004: Práva a privilegia města Kamenice nad Lipou 1462 - 1798, Moravský zemský archiv v Brně - Státní okresní archiv v Pelhřimově, Pelhřimov.
- (4) Sedláček, A. 1885: Hrady, zámky, tvrze v Království českém. Díl IV., Vysočina Tábořská, Praha.

Osobní znak autora – kreslil Jiří Louda

Dějiny farnosti

Kamenice nad Lipou

Jan Šimák

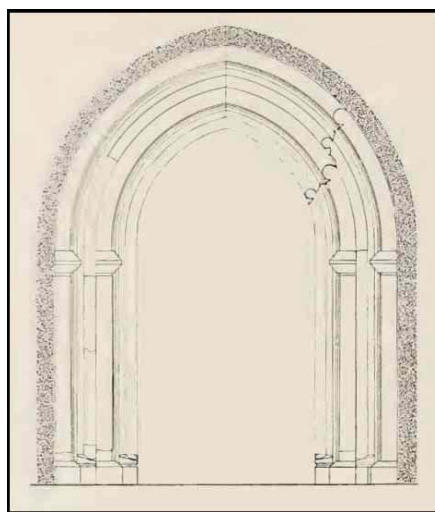
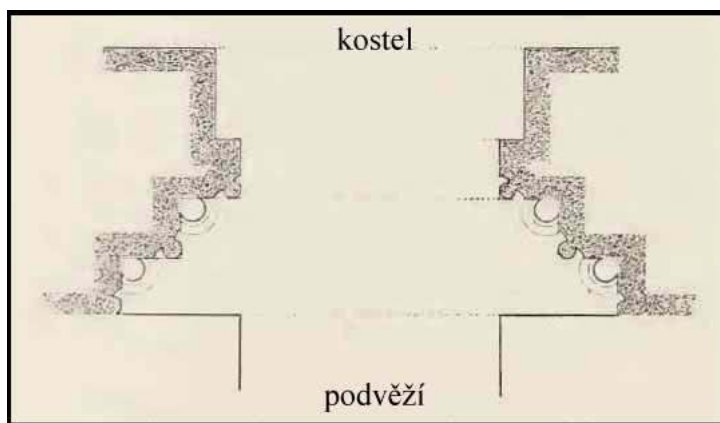
DĚJINY KOSTELA

Dějiny farnosti Kamenice nad Lipou jsou velmi úzce spjaty s historií města Kamenice a jeho okolí. Kamenice nad Lipou byla městem poddanským, které od svého vzniku až do roku 1850 vystřídalou celou řadu vrchností. Město spolu s hradem založili pravděpodobně

někdy během 13. století (podle pověsti roku 1248) páni z Bechyně, kteří na kamenickém hradě sídlili až do roku 1389, kdy jejich rod vymřel. Kdy přesně byl postaven první kostel se neví, ale pravděpodobně vznikl ve stejné době, kdy byl založen hrad a město. Již od samého počátku existence města náleželo kamenickým vrchnostem patronátní právo nad kamenickým farním kostelem. Že má tento kostel původ ve 13. století dosvědčuje raně gotický hrotovitě profilovaný portál ze 3. čtvrtiny 13. století

v západním průčelí, vedoucí dnes z podvěží do kostela. Zde byl původně hlavní vchod do kostela.

(obr. Soupis památek XVIII).

Prvním kostelíkem (kaplí) vznikajícího městečka byl kostel sv. Petra a Pavla, který existoval na místě dnešního chrámu, snad v jeho západní části. Dokládá to písemná zpráva z 12. června 1359, která se nachází v listině, kterou vydal pan Tobiáš z Bechyně se synem Jindřichem a která pojednává o založení špitálu pro zchudlé a nemocné měšťany uvnitř hradeb vedle jmenovaného kostela. Z téhož roku, avšak ze 2. října, pochází zápis z první knihy konfirmační pražského arcibiskupství, který se týká obsazení kamenického obročí, uvolněného smrtí plebána Václava knězem Petrem z Ústí.

ZALOŽENÍ ŠPITÁLU 14. října 1359

Jednou ze zajímavostí nejstarších dějin naší farnosti je založení špitálu roku 1359. Svědčí o tom zakládací listina, z níž uvádíme několik úryvků.

Založení a nadání špitálu v Kamenici n. L. 1359 – 14. října

(Z „Libri erictionum aqrchideocesis pragensis“ přeložil Fr. Vlasák)

„My, Tobiáš z Bechyně, nazvaný z Kamenice, a Jindřich, jediný syn jeho, známo činíme, že na odpuštění hříchů svých a na spasení duší všech našich předků, založili jsme zcela nový špitál uvnitř zdí v městě Kamenici ke cti sv. Václava, mučedníka slavného a sv. Alžběty, vdovy, blízko farního chrámu Páně sv. apoštolů Petra a Pavla. Na nadání však toho špitálu, na výživu špitálníků a za služby konané o výročních dnech dole uvedených, dědičně a mocí práva svého darujeme zboží (statky) níže psané, totiž dvorec náš Vlčetín s veškerým příslušenstvím, též 6 ½ lánu v Benešově horním, též 1 lán v Kamenici s poli, zahradami a lukami na zřízení

jednoho dvoru poplužního. Též dáváme špitálu našemu celý desátek ze všeho ovoce, zeleniny a rostlin naší zahrady v Kamen-ici u rybníka se nacházející. Též dovolujeme to, že špitálu lze upotřebiti z lesa velikého, Pravíkovského jmenovaného, všechno dříví suché a klestové k vytápění světnic na přívarek a k vaření pokrmů na věčné budoucí časy. Též dáváme 9 úlů včel špitálu, by správce neb jeho představený uchovával med pro špitálníky a z vosku pak 4 svíce zdělati dal, s tíží 16 liber, a to vždy se má zachovávat. Žádáme, aby ve špitále našem nejméně 13 špitálníků se nalézalo, a sice tak, aby na místě ubylých jiní na místo jejich ustanovení byli, dají-li se najísti, neb žádají-li přijati býti....

.....Špitálu však tyto ukládáme povinnosti a služby o dnech výročních. Předně, by správce špitálu na zdraví císaře pána Karla (Karla IV. 1346-78), který v příčině nadání špitálu našeho štědrou byl nápomocen rukou, na odpuštění hříchů jeho a pak za duši praděda jeho, krále kterýž v klášteře královského dvora blíže Prahy pochován jest, špitálníky přidržoval ku pilnému modlení se za něj a výroční tuto památku, úmrtí totiž Václava krále, ať dá správce špitálu ve farnosti města Kamenice vždy na den 10.000 vojinů mučeníků slaviti tak, aby večer před tím vigilie zpívány, a druhý den jedna mše za zemřelé zpívána, a 3 mše tiché rovněž za mrtvé, za duši krále Václava i za jmenovaného císaře pána, sloužívány byly, když by týž ze světa toho někdy na věčnost se odebral.

.... Mimo to žádáme, aby správce špitálu poustevníkovi, jenž dlí u kaple sv. Máří Magdaleny a kterouž my jsme také založili blízko Kamenice, dostával pokrmu a nápoje, a sice tolik, kolik každý špitálník dostává a týž poustevník vždy po 2 letech ať dostává 9 loket sukna šedého na oděv a na kápi. Všechn desátek z pole, Bradla zvaného, blíže této kaple, jež ono vynese, ať připadne špitálníkům. Pakli by střecha kaple sv. Máří Magdaleny neb co jiného tam bylo třeba opravit, o to ať špitál se stará. Aby mezi farářem v Kamenici a mezi špitálem dobrá vůle vždy trvala, žádáme, aby ořera, která mezi mší svatou ve špitále se dává na oltář, vždy patřila farářům: milodary však, jež věřící kladou na obětní stůl neb do špalku ořerního, aby přináležely špitálníkům a to s tím doložením, aby ani farář ani osada nebyli zkráceni. Také žádáme, aby správce každý rok nám nebo dočasnému pánu na Kamenici z příjmů a vydání se zodpovídal, nedostávalo-li by se co, ať dosadí špitálu a přebytek, byl-li by jaký, ať se odvádí špitálu bez porušení ovšem všelijakých práv synodálních.“

Dáno v Bechyni léta Páně 1359, 12. června.

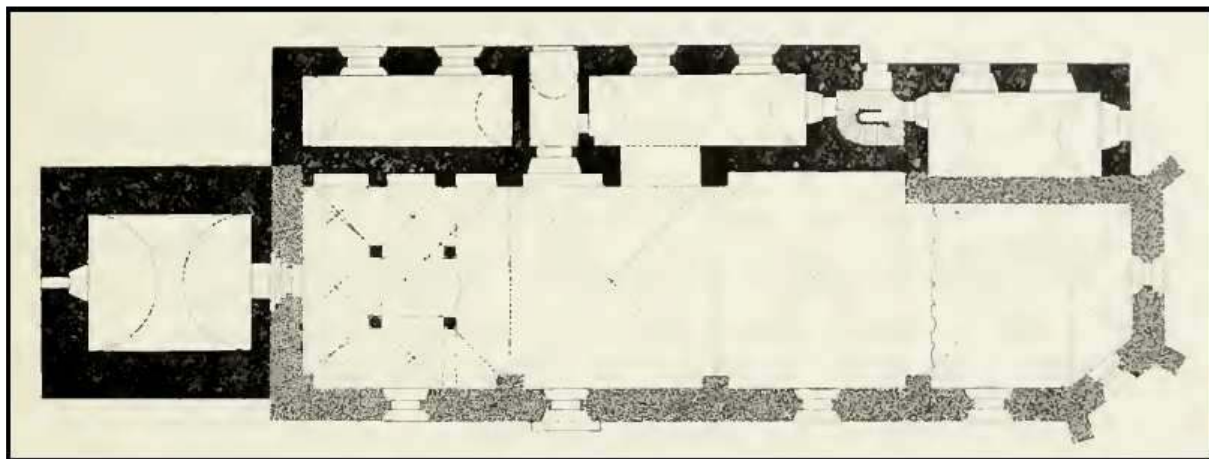
My Arnošt arcibiskup (pražský) založení a nadání špitálu toho jsme stvrdili.

Dáno v Praze L.P. 1359 dne 14. října.

Ke stavbě hlavní lodi velkého kostela došlo ve 14. století, pravděpodobně za Dobeše II. z Bechyně. Ke konci vlády Benešoviců (Zbyňkem II. rod r. 1389 vymřel) se již uvádí zasvěcení kostela – Všem svatých. Kostel je chrámem orientovaným, stavěný z lomového kamene. Jeho vnitřek má tvar dvoulodní, přičemž délka hlavní lodi je 25,8 m a šířka 9,25 m.

Trvalý pobyt kněze (plebánie) se pro Kamenici uvádí k r. 1358, fara se připomíná k roku 1384. Do předhusitské doby spadá také významná nadace z roku 1396, kterou částrovský farář Mikuláš založil při kamenickém farním kostele oltář Panny Marie. Křestní a biřmovací knihy nás pro předhusitské období informují vedle plebánů také o dalších zdejších kněžích a to zejména o oltárnících činných při oltáři Všem svatých ve farním kostele. Toto kněžské místo bylo v předhusitské době obsazováno zcela pravidelně, což svědčí o velkém zájmu, jemuž se ze strany tehdejších kleriků těšilo.

V letech 1494 – 1538 byl kostel v držení františkánů, za nichž a za Leskovců na rozhraní 15. a 16. století byla provedena výraznější přestavba. Přistavěna byla užší vnitřní loď severní, sloužící řeholníkům původně za příbytek, přestavěna byla část kněžiště. Vedle portálu zůstaly tak nejstaršími (gotickými) částmi kostela jižní část lodi a presbytáře a fronta západní. Jako památka na působení františkánů se v kostele zachovaly po stěnách různé latinské nápisy.

Půdorys kostela po přestavbách a přístavbě věže – černá (obr. Soupis památek XVIII).

Byly odkryty při malování kostela v roce 1970 a nacházejí se na kruchtách kostela. Při průzkumu kostela v roce 1993 byly sondami pod omítkou objeveny podobné nápisy v chodbě u vchodu a v boční lodi, kde měli františkáni obydlí. V roce 1560 byl chór zaklenut hřebínkovou klenbou.

První katolický farář z pobělohorské doby nastoupil svou funkci již roku 1625. Jmenoval se Rudolf Maxmilián Schleinitz. V roce 1675 byla kamenická farnost povýšena na titulární děkanství, přičemž prvním děkanem se stal Matěj Jan Jiří Otto z Ottenfeldu. O jeho předchůdcích z let 1671 – 1675, i o jeho nástupcích až do roku 1724, nás informují zápisy ve zповědnicích seznamech pražského arcibiskupství.

Hudební kůr byl postaven v roce 1823 a spočívá na čtyřech sloupech s toskánskou hlavicí. Začátkem 18. století měl tak kostel co do rozměrů a vnějšího vzhledu svou v podstatě dnešní podobu. V dalších 300 letech došlo již jen k úpravám interiéru, které následovaly po velkých požárech.

Kostel byl v průběhu staletí zasažen i čtyřmi velkými požáry města. Byly to ohně v r. 1560, 1721, 1794 a 1819. Při požáru r. 1721 oheň zachvátil vnitřek kostela i střechnu spolu s věží. Zřejmě nejkrutější byl oheň 23. března 1794, kdy shořela značná část města, včetně děkanství, kostela, věže, radnice a školy. I zvony střechou propadly a byly poničeny. Zničeno bylo 113 domů. Na faře shořely staré matriky a další písemnosti. Čtvrtým velkým požárem, při němž znovu shořelo vše nekamenné též v kostele, na faře a na věži, byl oheň roku 1819. Zničena byla též škola a dalších čtyřiašedesát domů převážně v blízkosti náměstí. Z historicky důležitých písemností byla na děkanství zachráněna pouze matrika narozených vedená od r. 1793.

O historii kamenické farnosti v 18. a 19. století máme k dispozici pouze velmi kusé údaje. Farní kronika byla sice vedena snad již od 17. století, avšak v roce 1819 padla také za oběť požáru. Pro další osudy kamenické farnosti mělo značný význam vytvoření nové diecéze v Českých Budějovicích v roce 1785. Po celý středověk spadala farnost pod chýnovský děkanát v rámci bechyňského arcijáhenství v celku pražského arcibiskupství. Tato církevní organizace však vzala za své během husitství, a proto byla v pobělohorském období budována organizace nová. V ní pak připadla kamenická farnost v celku pražského arcibiskupství pod veselský a později pod jindřichohradecký vikariát. Se vznikem českobudějovického biskupství však došlo k další reformě organizace církevní správy a v souvislosti s ní vznikl samostatný kamenický vikariát a kameničtí děkanové od té doby velmi často zastávali také funkci biskupských vikářů.

Základní vybavení kostela má původ v 18. a 19. století. K významným úpravám a doplnění interiéru došlo především – jednak za hraběnky Marie Terezie z Golců, která byla majitelkou panství a tedy i patronkou farnosti v letech 1742 – 1769 a za děkana Jana Ant. z Helfru /1758 – 1783/, - a jednak v letech, kdy patrony byli příslušníci hraběcí rodiny Reyů a Jakub Rudolf

Geymüller, tedy za děkana Vojtěcha Maršálka /1823 – 1863/. Kulturní, historickou i uměleckou hodnotu mají z interiéru mnohé předměty.

Až do roku 1785 se kolem kostela uvnitř města nacházel kamenický městský hřbitov. Tohoto roku byl na základě nařízení císaře Josefa II. z hygienických důvodů zrušen. Kříže a pomníčky byly přemístěny na nedaleký kopec Bradlo, kde se již dříve pohřbívalo kolem kaple sv. Máří Magdaleny, jež se tak stala kostelem hřbitovním. Svaté pole kolem kostela bylo ponecháno v klidu a až po létech bylo znovu překopáno a zbylé ostatky převezeny na Brádlo a do společného hrobu zakopány. Starý hřbitov na jižní straně sahal až do dnešní Dobšovy ulice a na sever k Široké ulici. Byl ohrazen zdí se šindelovou stříškou.

Povětrnostní podmínky způsobily, že dnes stěží přečteme na náhrobcích slovo. Texty se nám zachovaly díky literatuře: **Soupis památek historických a uměleckých v Království českém od pravěku do počátku XIX. století.** Díl XVIII. Politický okres Pelhřimovský, prof. Josef Soukup, 350 stran, vydáno v Praze roku 1903 (Kamenice na stranách 71-89). Autor knihy, profesor Soukup „začernil“ již tenkrát špatně čitelné texty náhrobků a podařilo se mu texty opsat, včetně těch co jsou umístěny v kostele. Na náhrobcích je použito gotické písmo (zde **tučný text**) a latinka (zde text VELKÝMI PÍSMENY).

I. – Letha Panie 1535. Tuto leži Urozenij a Statečnij Pa Arnosst Lieskovec z Lieskovce P. na cerekviczj kterij Umrzel druhij cztvrtek v postie. .

II. – 1598 Jan Malovecz

III. – Letha Panie 1551 v patek przed narozením Marie Panny umrzel Pan Albrecht Heyda z Porzicze a na Divczich Kopach. Vssemohouci Buh raci byti milostiw té dussi.

IV. – Letha Panie 1597 na den sv. Wavrzince v Panu umrzela Urozena Pani Maria Anna Magdalena Malovce z Lysova na Kamenici a Cheynowie gegizto tielo tuto uctivie v Krystu Panu gest pochowana.

I. Leskovec +1535

II. Malovec +1598

V. – LETHA PANIE 1609 V PONDIELI PO NEDIELI CANTATE UROZENY A STATECZNY RYTIRZ PAN VILÉM HEYDA z PORZICZE A NA KRALOVICZICH ZIWOT SVÚG DOKONAL GEHOZTO DUSSI PAN BUH MILOSTIW BEYTI RACZ.

VI. – VITA MIHI CHRISTVS...LUCRUM. Letha 1615 ve strzedu po sv. Matěji blahoslaveném v Panu Bov: Umrzela Anna Magdalena Wenczelykowa z Malovic a Kamenici a Cheynovie gegizto tielo tuto odpocziva oczekavagie veseleho wzkrzisseni z mrtvych a przisstij spasielova Krysta Jezisse.

IV. Malovcová +1597

III. – A. Hejda +1551

V. – V. Hejda +1609

VII. – Pod kůrem ležel až do r. 1737 náhrobek se znakem Leskoců a s nápisem: LETHA PANIE 1545 VE CTVRTEK PO SV. BARTOLOMIEGI UMRZEL GEST UROZENY a STATECZNY RYTIRZ PAN JAN STARSSI LESKOVECZ z LESKOWCZE A NA KAMENICY A TUTO GEST S DVIEMA VNUCZKAMI SVÝMI ANNOU A MAGDALENAU PANA LADISLAVA VOSTROVCE z KRALOVIC POCHOVÁN.

VIII. – Pod stolicí u sakristie byl do r. 1757 epitaf s nápisem: LETHA PANIE 1564 WE CZTVRTEK NA DEN SVAT. PANKRÁCE UMRZELA GEST UROZENA PANI ANNA ZE LHOTY MANZIELKA PANA JANA STARSSIHO Z LESKOVCE A NA KAMENICIJ A TUTO GEST S DVEMA VNUCZKAMI ANNOU A MAGDALENAU DCERAMI PANA LADISLAVA VOSTROVCZE Z KRALOVIC POCHOWANA.

Uvnitř kostela:

IX. – U oltáře sv. Františka de Paula byl náhrobek s nápisem: **Letha Panie 1536 na den sv. Lydmili umrzel gest Urozený Vladyka Pan Bernard z Dobroczovic a tuto gest pochowan.**

X. – Dříve u křtitelnice, nyní pak u dveří ke škole pod kroupkou leží náhrobní kámen, jehož nápis zní: **Letha Panie 1595 w Sobotu przed sw. Vavrzincem umrzela Urozena Panna Alzbieta Spanowska z Lysova gegizto tielo tuto lezi budaucioho wzkrzisseni oczekavagie.**

XI. – U kobky podvěžní, u bývalého vchodu, náhrobek: 1615 TUTO LEZI STATECZNY PAN VLADYKA VONDRZEG Z CHMELNYHO....

XII. – U velkého oltáře po straně evangelijní epitaf s latinským nápisem: ANNA APOLLONIA COMTESA PARADISI ANANAE DE OPPERSDORF, OBIIT DIE 23 DECBRIS 1687.

VI. Vencelíková z Malovic +1615 VII.-VIII Leskovci Jan +1545 Anna +1564 a 2 vnučky

XIII. – U sakristie byl epitaf s legendou latinsky psanou: LETHA 1675 DNE 22 SETBRIS USNUL V PANU FRANCISCUS ANTONIUS FRIDERICUS IGNATIUS SWATE RZIMSKE RZISSE HRABIE Z LASSAGA PARADISU VIEKU SWEHO MAGE 9 NEDIEL.

XIV. – U zpovědnice byl epitaf s nápisem: LETHA P. 1676 DNE 26 OCTOBRIS UMRZEL W PANU VELEBNY PAN ADAM OTT Z OTTENFELDU RZADU CISTERCIENTSKEHO V PLATKYCH PROBESSUS TOHO CZASU KAPLAN KAMENICKY.

XV. – K rozšíření dlažby kostela byly ze hřbitovní kaple přineseny dva náhrobníky s legendami: LETA PANIE 1632 DNE 3 MIESICZE RZIGNA VSSEMOHAUCIJ PAN BUH Z TOHOTO SWIETA POWOLATI GEST RACZIL SLOWUTNEHO PANA SEWERINA TOMASSE TOMAURA NIESTIENINA MIESTA CZESKÉ KAMENICE MEZI HADINOU 21 NA CELEM ORLOGI GEHOZTO MILEG DUSSY PAN BUH VSSEMOHAUCI RACZIZ MILOSTIW BEYTI A V POCZET VYVOLENYCH SVÝCH PRZIGMAUTI.

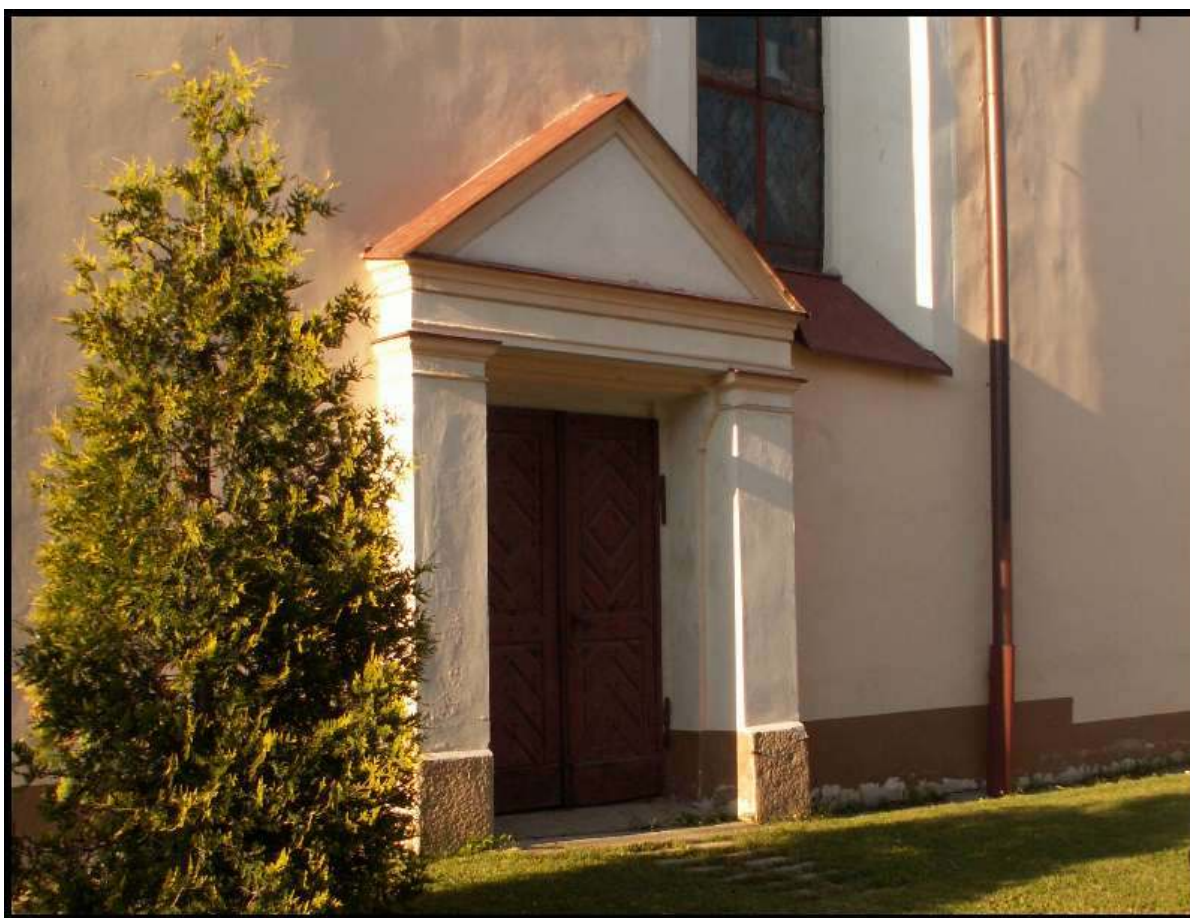
XVI. – LETHA PANIE 1637 DNE 21 MIES. BRZRZNA VSSEMOHAUCI PAN BUH Z TOHOTO SWIETA POCTIWOU A SSLECHETNOU MATRONU PANI ZUZANU TOMAUROVOU MEZY HODINOU 6 PO RANNI NA PUL ORLOGII POWOLATI GEST RACZIL GEGIZTO MILEG DUSSI PAN BUH RACZ MILOSTIW BEYTI A V POCZET VYVOLENYCH PRZIJMAUTI.

V kostele dále odpočívá mnoho těl jak duchovních tak světských osob, jejichž odpočívací místa naznačují hrobní kameny se znaky (dnes částečně pod dřevěnou podlahou). Tyto kameny však již neleží na původních místech, neboť při novém dláždění kostela v r. 1757 a 1828 byl mnohý kámen na jiné místo položen. Pod dřevěnou podlahou u hlavního oltáře byl v roce 2012 objeven náhrobek kněžský a náhrobek rodiny Paradisů.

Lípy u kostela byly vysázeny v roce 1848.

Zimní kostelní věž od sídliště.

Vstup do kostela od jihu.

MOBILIÁŘ KOSTELA

Základní vybavení kostela má původ v 18. století. **Hlavní oltář** zhotovili r. 1758 truhlář Ondřej Kaplunger z Deštné, řezbář Vít z Pelhřimova a Josef Šedivý z Pelhřimova, který jej r. 1773 štafíroval (zdobil). Obraz Všech svatých maloval r. 1760 Josef Kramolín. Obraz představuje svaté a světice, především české patrony. Dnes je ovšem na oltáři kopie, kterou namaloval r. 1862 Bedřich Kamarýt, farář z Lidmaně. Z původního obrazu se zachovaly dva fragmenty – obraz sv. Václava a obraz P. Marie.

Kazatelna je z r. 1772 a byla vytvořena řezbářem Vítem. Jsou na ní tři reliéfy: rozsévače, sv. Jana Křtitele a Obrácení sv. Pavla.

Oltář Panny Marie byl zhotoven v r. 1748 tábořským truhlářem. Na oltáři vlevo je sv. Josef a vpravo sv. Jáchym.

Oltář sv. Anny je od téhož mistra, jako oltář předešlý. Obraz sv. Anny je novější, po stranách sochy sv. Vavřince a sv. Floriána.

Oltář sv. Jana Nepomuckého se sloupy s korintskou hlavicí a dvěma sdruženými pilastry zhotoven od dačického řezbáře G. Strachovského. Sochu sv. Jana Nepomuckého sem zaslala manželka Esaiáše z Hartigů v r. 1760 z Vídně. Po stranách je vlevo socha sv. Jana Evangelisty, vpravo svatého Jana Křtitele, uprostřed barokní Pieta. Pod mensou je tumba (napodobenina prosklené rakve) sv. Rozálie. Nahoře obraz Boha Otce.

Oltář sv. Antonína Paduánského na levé straně lodi od téhož řezbáře, jako oltář předešlý. Na oltáři je vlevo socha sv. Augustina, vpravo sv. Linharta, pod obrazem sv. Antonína je obraz sv. Izodora z r. 1763. Pod oltářem sv. Antonína Paduánského se nachází církevní znak ve zlaté kartuši. **Ve zlatém štítě červené břevno se zlatou číslicí 3.** Znak patří kamenickému děkanovi Janu Nepomuckému Antonínu z Helfru, který zde působil v letech 1758 – 1783 a byl v kostele pochován. Výše popsany znak byl udělan 22.8.1743 Petru Pavlovi Med.Dr. a radovi v Plzni s predikátem Helfer z Helfentreu (Tomek HR 2010).

Dříve bývalo v kostele šest postranních oltářů, byly tu navíc ještě oltář sv. Kříže a oltář sv. Františka. Tyto oltáře byly v 18. století zrušeny. Historickou hodnotu má i mramorová, barokně zakřivená mříž (zábradlí), oddělující presbytář od lodi, jež byla vytvořena r. 1757

Martinem Brožem kameníkem z Jindř. Hradce. Z obrazů je zvlášť historicky cenný obraz Piety z r. 1717 s pohledem na tehdejší kamenický zámek a původní (dnes již zbořenou) kapli na Melišku. Současné varhany zhotovil v roce 1883 pražský varhanář Emanuel Štěpán Petr.

Lod' kamenického kostela.

KOSTELNÍ VĚŽ

Makovice a kříž na kamenickém kostele-oprava fasády a střechy věže skončena 1997.

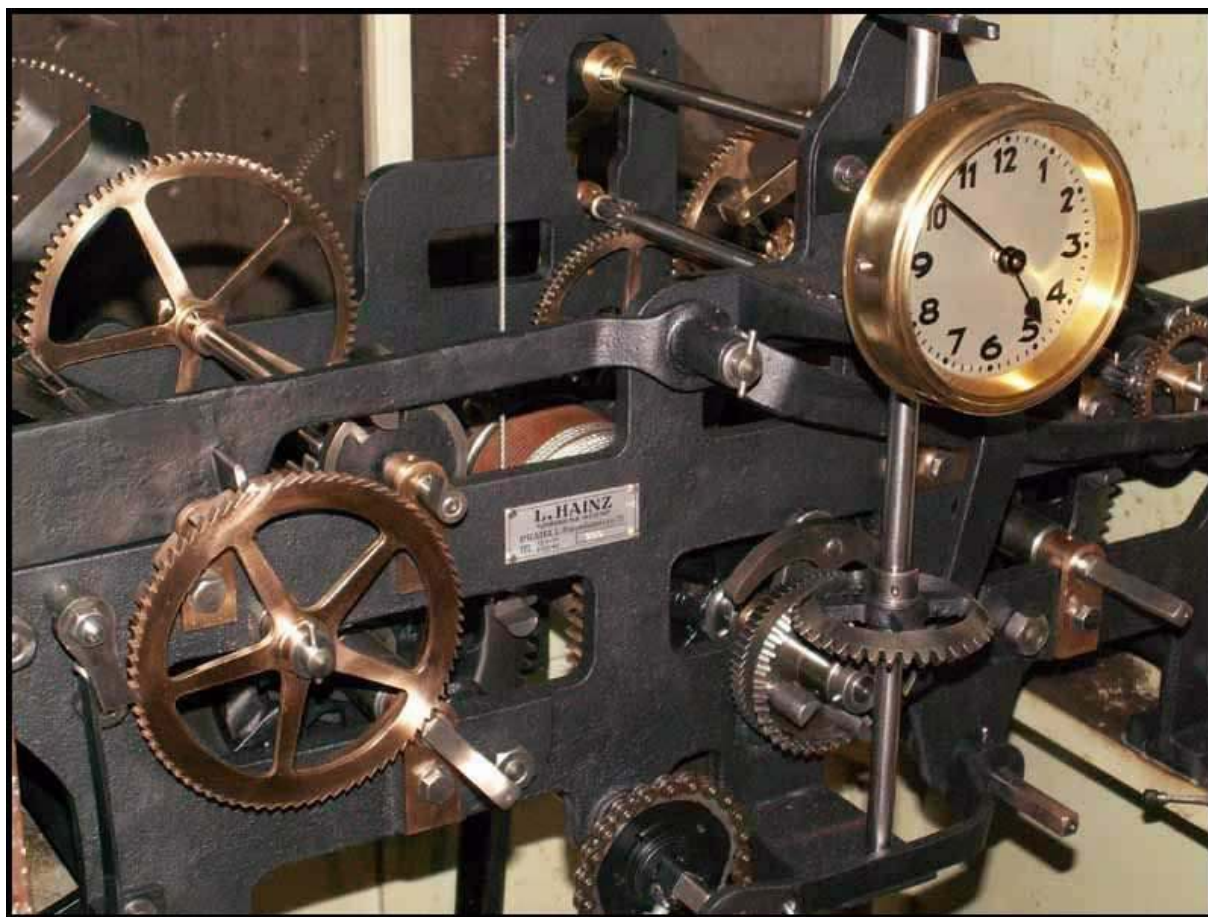
Současná věž byla postavena u západního průčelí v 17. století (podle některých pramenů až 1707). Hlavní vchod do kostela – raně gotický portál byl zrušen a zůstal pouze jako vstup z kostela do podvěží a musely být vytvořeny vchody boční. Hlavní vstup je nyní ze severní strany. V téže době byla zbořena nižší okrouhlá věž, která stála v místě dnešního vchodu na oratoř. Krov na ní shořel při požáru r.1721, opraven a znovu shořel při požáru města 1794.

Věž byla znovu obnovena a v roce 1797 na jejím vrcholu byl umístěn železný kříž. Bohužel roku 1819 shořela znovu. Byla opět opatřena novým krovem a celá pobita plechem v r. 1824.

Roku 1824 zhotovené hodiny od hodináře Václava Ježovského odbíjely, ale čas neukazovaly a protože město nemělo finance na jejich dohotovení byly prodány do obce Deštná. Hodiny, darované baronem Geymüllerem byly spuštěny o půlnoci na Štědrý den 1870. Současné hodiny pocházejí z roku 1940 a vyrobila je pražská firma L. HAINZ. Po poškození věže vichřicí byla provedena důkladná oprava a v roce 1884 instalován hromosvod. Nová krytina byla dána při opravě roku 1925. Při této opravě byla nalezena v báni věže pamětní listina,

otištěna byla v tehdejších Krajinských listech. Poslední oprava věže proběhla v roce 1994, kdy byla pokryta měděným plechem. K hodinám vede 67 kamenných schodů.

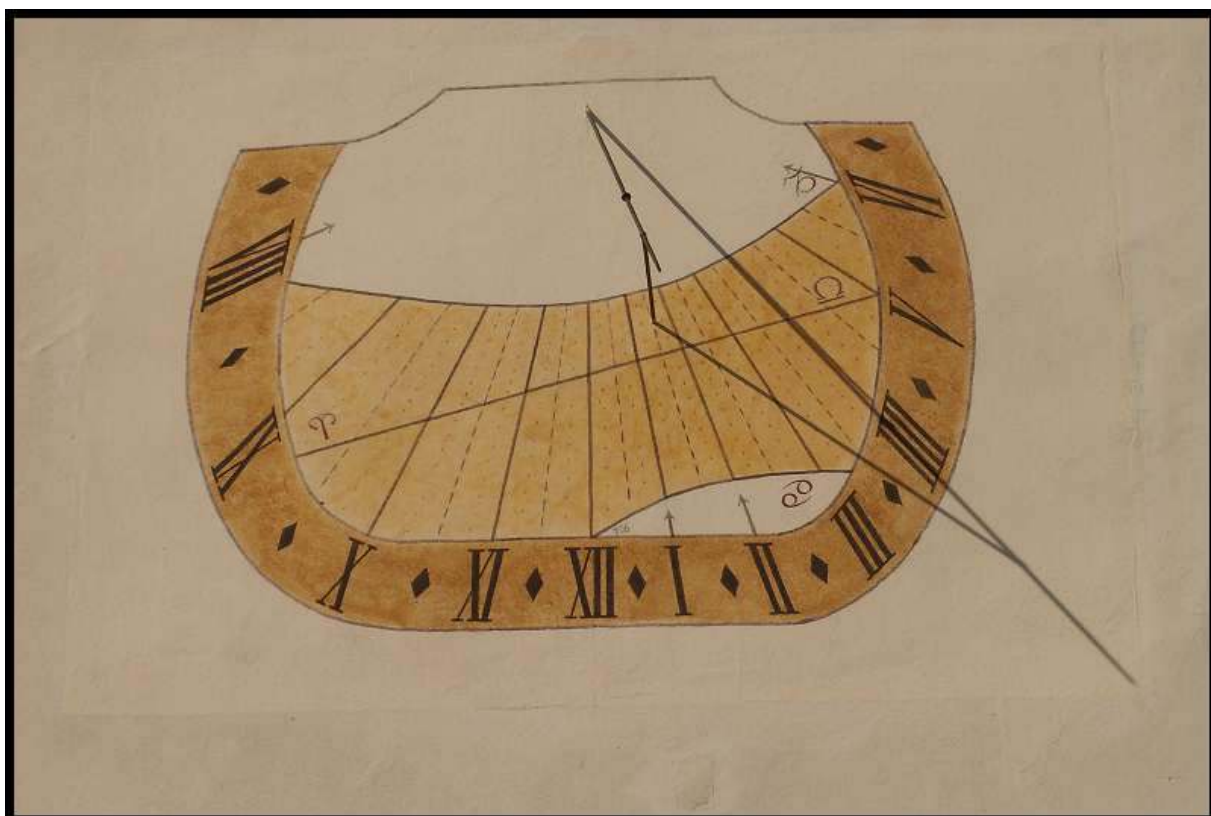
Hodiny č. 906 pražské firmy HAINZ (též Pragotron) po generálce 2014.

Věž kostela je vysoká 49,80 m, čtvercového základu o pěti patrech s úzkými střílnovitými okénky. Zdivo od základu pod římsy střechy 26,15 m, velká bání až pod kříž 20,75 m, samotný železný kříž 2,90 m. Věž kamenického kostela je majetkem města Kamenice nad Lipou...

Věžní hodiny od jihu.

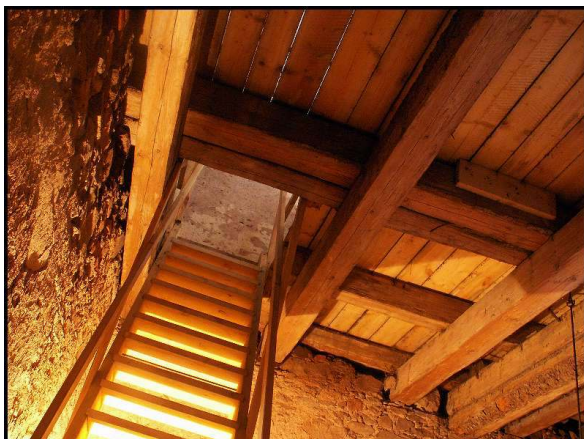

Sluneční hodiny renovoval v roce 2006 J. Fomín (UPM Praha).

...a ještě 25 schodů dřevěných ke stolici se

ZVONY

První zmínka o zničení zvonů na kamenické věži je z roku 1721. Hned v r. 1722 kamenický zvonař Jan Priegniers ulil zvony nové, které zvonily až do požáru věže 1794. Bylo to prý strašné divadlo, když krov s hořícími trámy padal dolů a zvony úpěnlivými zvuky sami sobě umíráčkem zvonily. V dubnu r. 1800 byly tři nové zvony vytaženy a zavěšeny ve věži a zvonily až do dalšího požáru v r. 1819, kdy zvony zase spadly. Dva menší se rozbily, velký prorazil dvoje klenutí a dopadl tak šťastně, že se jen málo poškodil. Dne 30. listopadu 1821 byly zavěšeny zvony nové. Největší vážil 12 centů a měl obraz sv. Václava a Vojtěcha s nápisem: „Tento zvon byl litý od France Karla Vaňka, Jihlavského zvonáře“. Prostřední o váze 11 centů a malý o 5 centech byly přelity zvonářem Pernerem z Č. Budějovic. Umíráček byl nejstarším zvonem a při všech ohních vydržel. Zůstal vždy ležet na spodku okna. Měl nápis: „Valentin Lissák Gross mich in Prag 1733.“ V roce 1884 ale praskl a chřaptěl. Nový umíráček ulil jihlavský zvonař Bedřich Hampl. V první světové válce vojenská správa zrekvírovala 2 naše zvony. Dne 22. února 1917 byl rozbit na věži zvon největší. Byl rozbit na 83 kusů, které vážily 1331 kg. Na druhý zvon o váze 640 kg došlo 5. prosince. Ten byl svržen z věže celý. 17. prosince byl vzat i umíráček o váze 32 kg. Po válce v roce 1919 uspořádal kaplan Josef Brož sbírku, ze které dal zhotovit 2 zvony ocelové. V úterý 7. dubna 1942 byl vzat z věže největší zvon. Byl to zvon, který přečkal 1. světovou válku.

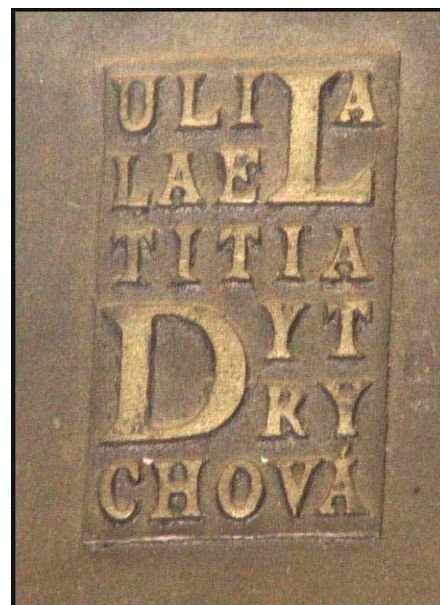
Z popudu některých našich občanů, zejména paní Vávrové, a po příchodu děkana Václava Matějů, byla uspořádána sbírka na nové zvony. K jejich opatření vedla neobyčejně těžká a dlouhá cesta v období vlády komunistů. Po mnoha těžkostech osobně dojednal děkan Václav Matějů ulití zvonů u paní L. Dytrychové v Brodce u Přerova. Dne 2. října 1977 byly zvony v kamenickém kostele vysvěceny a 14. prosince na věž zavěšeny.

I. – **největší zvon** váží 1200 kg a má průměr 126 cm a nese nápis: VŠICHNI SVATÍ ORODUJTE ZA NÁS. NÁKLADEM OSADNÍKŮ KAMENICE NAD LIPOU LÉTA PÁNĚ 1976 a má reliéf sv. Cyrila a Metoděje.

II. – **druhý zvon** váží 850 kg, průměr 114,5 cm, reliéf sv. Václava a nápis: SVATÝ VÁCLAVE ORODUJ ZA NÁS. VĚNUJE RODINA VÁVROVA.

III. – **třetí zvon** váží 490 kg, průměr 94 cm, reliéf sv. Ludmily a nápis: SVATÁ LUDMILO ORODUJ ZA NÁS. VĚNUJE DĚKAN VÁCLAV MATĚJŮ KAMENICE NAD LIPOU LÉTA PÁNĚ 1977.

IV. – **čtvrtý zvon** váží 300 kg, průměr 68 cm, reliéf sv. Josefa a nápis: SVATÝ JOSEFE ORODUJ ZA NÁS. NA PAMĚŤ HOSPODYNĚ A. CHROMÉ.

I. – Všichni svatí...(v únoru 2012 upadlo srdce zvonu)

Stolice se zvony.

KAMENICKÁ FARA

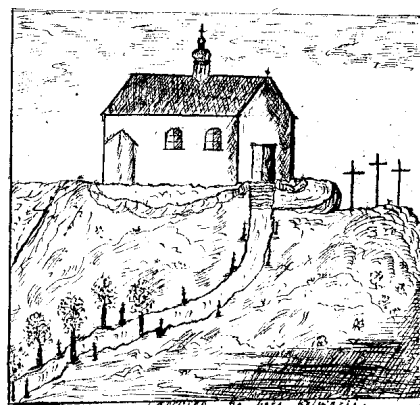
Budova fary byla nepochybně postavena hned s usazením prvních katolických farářů v Kamenici. Osudy této budovy v dřívějších dobách nejsou známy, v letech 1721, 1794 i 1819 lehla společně s ostatními domy popelem.

Při posledním ohni shořely všechny matriky (až na matriku pokřtěných od roku 1793), farní archiv s úředními spisy i pamětní kniha, která obsahovala mnoho znamenitých a starobylých událostí. Nynější vzhled pochází z roku 1822, kdy byla po posledním požáru znovu postavena.

KAPLE NA MELÍŠKU (dnes zaniklá)

Na kopci Kalvárii nad městem (dnes Melíšek) stával od dávných časů kostelík Matky Boží Bolestné, Počátky kostelíka nejsou zatím spolehlivě objasněny. Ve farní kronice P. Antonína Svobody se dočteme, že byl dříve na hlínu, od r. 1703 z nalezeného pokladu „Svojkovského“ a z příspěvku vrchnosti p. Jana Esaiáše z Hartigu na vápno postaven. Svatyně měla jednoduchou jednolodní dispozici s kvadratickým presbytářem a dvěma menšími prostory po jeho stranách. Střechu měla sedlovou, na jejím hřbetu se tyčila malá věžička. V kapli se nacházel obraz Piety, na němž malíř zachytil též podobu této kaple s křížovou

cestou a také podobu kamenického zámku se třemi věžemi. Po r. 1728 bylo ustaveno při kapli bratrstvo „Nejsvětější rodičky Boží Panny Marie“, v jehož knize bylo zapsáno 150 bratrů a sester. Jejich vůdcem a představeným býval duchovní správce kamenický. Po obnovení bratrstva roku 1753 vrchním zámeckým úředníkem J. A. Lenertem sloužil kamenický kaplan, instalovaný právě pro tyto účely, v kapli dvakrát týdně mši svatou. Každou čtvrtou neděli (asi na jaře a v létě) místo kázání v kostele se k této kapli konal průvod a pobožnost u oltáře této kaple. Hlavní pouť zde bývala vždy třetí neděli po velikonocích, kdy se tenkrát slavila památka Panny Marie Bolestné. Tato stará poutní tradice se v Kamenici n. L. udržela dodnes.

V roce 1765 nechala hraběnka Marie Terezie z Golčů ke kapli pořídit křížovou cestu. Tato křížová cesta, zhotovená M. Brožem kameníkem z Jindřichova Hradce, vedla od zámeckého rybníka lipovým stromořadím až ke kapli. Na jejím začátku bývala socha Ježíše Krista v Getsemanské zahradě,

o níž nic dalšího nevíme. V roce 1785 byla kaple nařízením císaře Josefa II. zrušena. Oltární obraz Panny Marie Bolestné byl přenesen do kaple sv. Máří Magdaleny na Brádlu a byl zřejmě několikrát přemalován (naposledy v r. 1935 katechetou A. Hoftychem). Dnes se uchovává v presbytáři kostela. V roce 1799 kapli koupil majitel panství pražský měšťan Jan Nádherný a prodal ji měšťanu Růžkovi, který z ní udělal hospodu. V roce 1804 byla použita za cvočkárnu a v r. 1807 byla zbourána a stavební materiál z ní rozprodán. Některé zvyky bratrstva se udržely ještě po zrušení kaple až do roku 1823. Křížová cesta byla v roce 1806 z hory Kalvárie přemístěna na Brádlu.

Po r. 1728 bylo ustaveno při kapli této bratrstvo „Nejsvětější rodičky Boží Panny Marie“, mající knihu bratrstva, v níž 150 bratrů a sester bylo zapsáno. Jejich vůdcem a představeným býval duchovní správce kamenický. Každou čtvrtou neděli místo kázání v kostele se k této kapli konal průvod a pobožnost u oltáře této kaple. Hlavní pouť zde bývala vždy třetí neděli po velikonocích. Kaple stála až do r. 1785, kdy nařízením císaře Josefa II. byla zrušena a ponechána osudu. V roce 1789 byla prodána měšťanu Růžkovi, který z ní udělal hospodu. V roce 1804 byla použita za cvočkárnu a v r. 1807 byla zbourána a stavební materiál z ní rozprodán. Oltární obraz z ní byl přenesen na Brádlu a dnes se uchovává v kostele.

KAPLE SV. MÁŘÍ MAGDALÉNY NA BRÁDLE

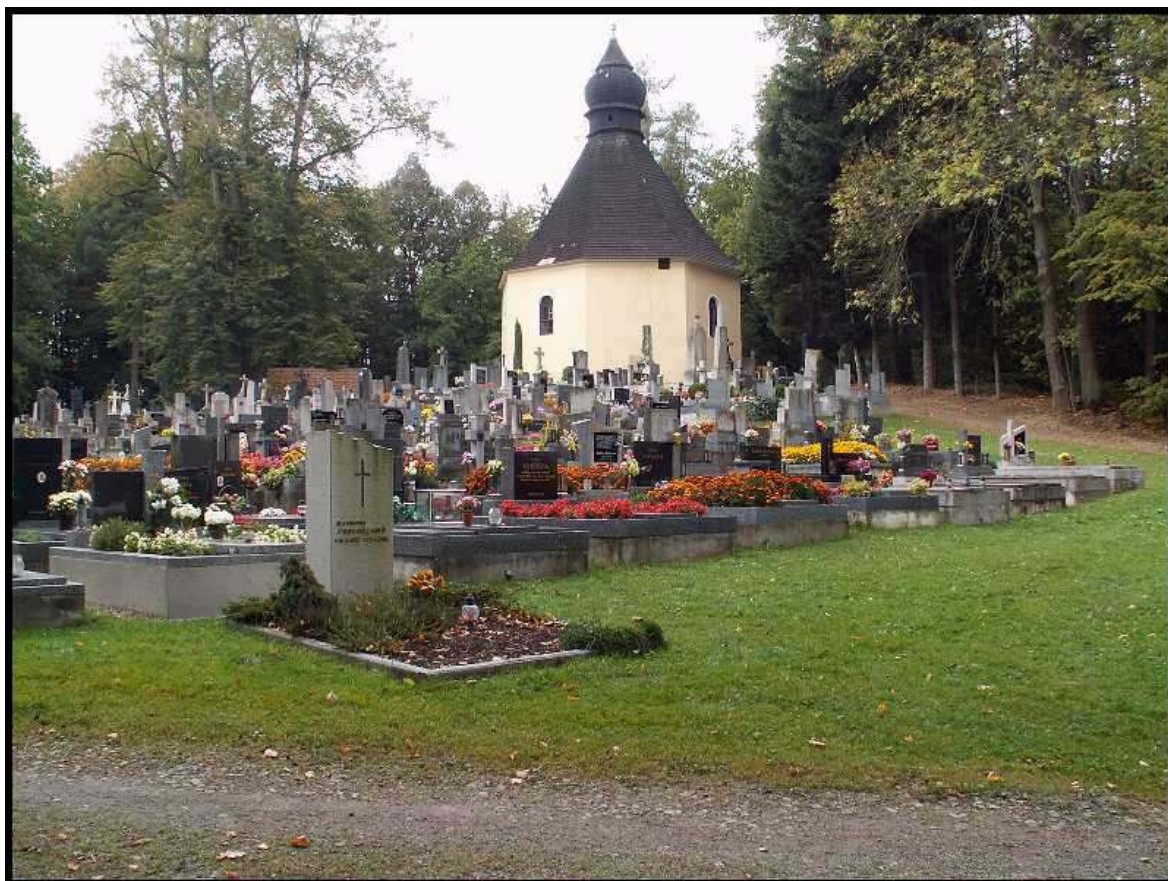
Je významnou kulturní památkou. Její základy byly dány roku 1348 Dobešem II. z Bechyně. Kaple je osmiúhlá o úhlopříčce 10,1 m a má vysokou, jehlancovou, šindelem po-krytou střechu s cibulkou. K základním přestavbám došlo v letech 1554, 1595 a 1840. Charakter spíše letité pověsti má informace, že „byla původně otevřená ze všech osmi stran“, takže byla vhodná „spíš pro setkávání a konání bohoslužeb lidu pod obojí“. Podle této tradice byly pilíře zazděny až r. 1554 za Zdeňka Malovce z Malovic. V roce 1554 (event. už 1534) byla kaple opatřena

Brádle-kaple – Ve zdi náhrobní kámen hraběnky Vratislavové (roz. Golčové 1710-1789).

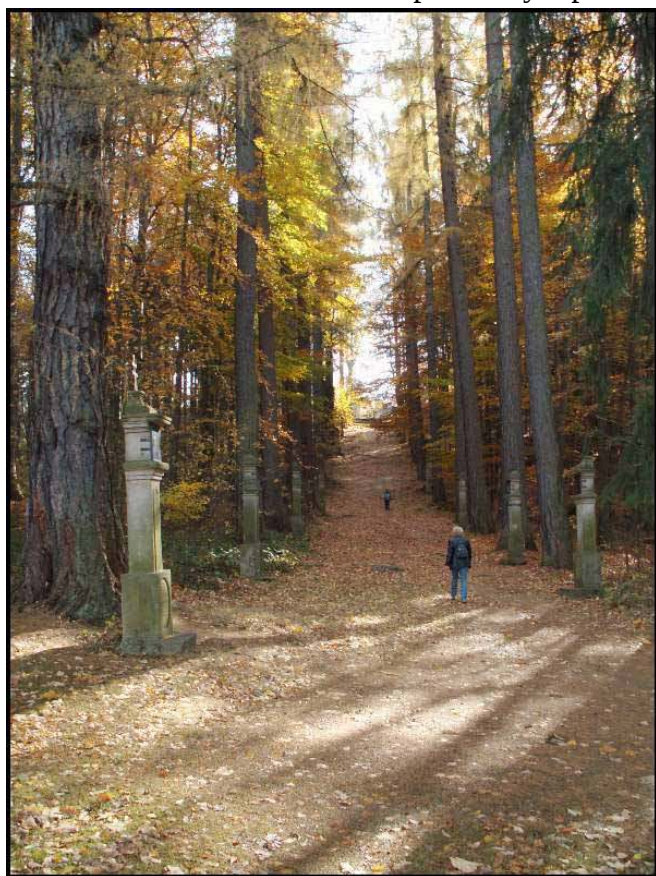
okrouhlou kopulí. Na konci téhož století r. 1595, za Jana Malovce, byla klenba kaple shozena a znovu zaklenuta. Pravděpodobně byl tedy objekt nejprve sklenut gotickou žebrovou klenbou, která byla v r. 1595 snesena a vyzdvižena současná, jejíž **vrchol tvoří svorník se znakem spřízněných rodů Malovců a Španovských** (obr. str. 17 dole).

K významným stavebním úpravám kaple došlo r. 1840, kdy byla kaple rozšířena o kryptu pro rodinu Geymüllerových. Tomu předcházela výstavba předsíně (r. 1828) a souběžně byl zřízen kůr, od r. 1841 s nástupem uvnitř kaple. V téže roce byla nahrazena cihelná dlažba mramorovou. Hlavní oltářní obraz, který zobrazoval sv. Máří Magdalenu klečící před otevřenou knihou a jehož autorem byl neznámý umělec z konce 17. století, byl v roce 1993 ukraden. V roce 1937 byly v kapli objeveny dosti nezřetelné fresky z konce 16. století – poznány byly postavy sv. Anny, kamenického zámku a klečící postava světce se sovou a ďáblem. V roce 1997 byla provedena nová fasáda kaple. V roce 2001 zhotovila brněnská malířka Kamila Veronika Planerová podle černobílé fotografie původního obrazu nový oltářní obraz sv. Máří Magdaleny, který byl slavnostně posvěcen otcem biskupem Liškou dne 22. července 2001. V kapli jsou slouženy mše svaté vždy ve svátek sv. Máří Magdaleny a v den památky zesnulých. Také se zde konají křesťanské pohřby se mší svatou.

KŘÍŽOVÁ CESTA

Dala ji zhotovit hraběnka Marie Terezie z Golců, rozená Hartigová v roce 1765. Zásahu o to měl pravděpodobně místní patriot, direktor zámku a statků Václav Antonín Jan Lenert, který postavení této křížové cesty vymohl u hraběnky ve Vídni a dal ji zhotovit u kameníka Martina Brože v Jindřichově Hradci. Stála úhrnem 406 zlatých. Těchto 15 kamenných pomníků s malbami na železném plechu bylo postaveno ve dvou řadách na cestě od

Zámeckého rybníka na horu Kalvárii – dnešní Melíšek. Po zrušení kaple byla křížová cesta roku 1806 z hory Kalvárie přemístěna na Brádlu. Zašlé obrazy byly přemalovány v roce 1824, novými malbami byly nahrazeny v roce 1841, kdy byla kaple na hřbitově opravována. Od dveří kaple ke dveřím hřbitovním ke křížové cestě vedla do roku 1818 krytá dřevěná chodba. K rekonstrukci křížové cesty došlo v letech 1991 – 93. Obrazy jednotlivých zastavení vytvořil technikou email – smalt malíř Roman Brichcín.

SOCHA SV. VÁCLAVA NA NÁMĚSTÍ

Barokní sochu sv. Václava na náměstí nechala zhotovit hraběnka Marie Terezie z Hartigů v roce 1765 a umístila ji původně v dolní části náměstí před radnicí. Kolem sochy stály 4 lípy. V roce 1822 byla tato socha renovována a přemístěna pod lipky v horní části náměstí, kde stojí dosud. V roce 1991 byla socha zrestaurována.

Na podstavci je vyryto:

1. strana: Oroduj za nás sv. Václave, patrone český
2. strana: Renovováno dne 23. srpna r. 1822
3. strana: Za časů pána ouřadu Jana Indry, Jana Svadby, Jana Purkharta.
4. strana: Nákladem města Kamenice.

SEZNAM KAMENICKÝCH FARÁŘŮ A DĚKANŮ

před 2.10.1359	plebán Václav
2.10.1359 – 5.9.1364	plebán Petr Petrův z Ústí nad Lužnicí
5.9.1364 – 1.4.1366	plebán Havel , dříve pražský mansionář
1.4.1366 – 16.8.1379	plebán Mikuláš , dříve plebán ve Velvarech
16.8.1379 – 27.1.1390	plebán Martin ze Bzí
27.1.1390 – 22.6.1397	plebán Ogerius , dříve plebán v Žinkovech
22.6.1397 – 24.3.1400	plebán Hanuš , dříve plebán v Liticích
24.3.1400 – 7.12.1413	plebán Mikuláš , řeč. Říman
7.12.1413–19.10.1417	plebán Jakub z Klatov
19.4.1417 - ?	plebán Mikuláš , řeč. Ščmí, dříve plebán v Kunžaku
1494 – 1538	bratři řehole sv. Františka
asi 1439 – 1623	reformovaní duchovní
kolem r. 1619	Václav Cismanius Pelhřimovský

asi 1626 – 1650	Rudolf Maxmilián Schleisnitz – první pobělohorský katolický farář. Narozen r. 1605 v Šluknově. Jeho sestra byla provdána za zdejšího pána Jakuba Jindřicha z Paradisu. V roce 1650 se dostal do Litoměřic za probošta a v roce 1655 byl papežem jmenován prvním biskupem litoměřickým. Zemřel v roce 1675.
asi 1670 – 1680	Matiáš Jan Jiří Ott z Ottenfeldu . Založil zádušní knihu počínaje rokem 1675.
1681 – 1684	Jiří Václav Prachinus . Dříve děkan Volyňský. Zemřel zde 26. ledna 1684. Ve své poslední vůli odkázal kamenickému kostelu 100 zlatých.
1687 – 1689	František Kozelský – podporoval v r. 1685 vzpouru proti zdejší vrchnosti a byl za to r. 1689 ze zdejšího děkanství odvolán a musel se odstěhovat.
1689 – 1691	Matěj František Ousobský , administrátor
1691 – 1696	Václav Matěj Jelínek – dosazen na děkana ve věku 25 let a měl se zdejší vrchností Janem Esaiášem z Hartigu rozličné rozepře.
1697 – 1706	Václav František Rochus
1706 – 1712	Václav Kalch
1713 – 1722	Victorin Norbert Exelt – za něho kostel i věž shořely
1723 – 1728	Hynek Heřman Jakeš
1728 – 1754	Mikuláš Josef Šputt
1755 – 1758	František Krbec
1758 – 1783	Jan Nepomucký Antonín z Helfru – tento kněz v Plzni narozený byl zvláštní dobrodinec zdejšího chrámu. Za něho byl hlavní oltář a kazatelna postaveny. V poslední vůli učinil zdejší kostel dědicem veškerého svého jmění. Je pochován v kostele po pravé straně.
1783 – 1797	Vojtěch Hynek Straka – zdejší synek. Za něho byl v Kamenici r. 1794 velký oheň, který strávil 113 domů, i krov na kostele a věži. Je pochován na Brádle.
1798 – 1813	Jan František Popelka – od r. 1781 byl kaplanem v Kamenici, pak farářem v Těmicích. Na zdejší děkanství byl dosazen od hrabat Wratislavů 13. února 1798. V r. 1810 se stal biskupským vikářem, konzistorním radou a školním dozorcem. Zemřel 17.7.1813 a odpočívá na Brádle.
1813 – 1823	Jan Wincenc Ruth – narozen v Táboře r. 1744, na kněze vysvěcen 20.9.1768. Působil v Červeném Újezdě a Chušnicích, do Kamenice nastoupil 25.11.1813. Zemřel 16.6.1823 a odpočívá na Brádle.
1823 – 1863	Vojtěch Václav Maršálek – narozen 3.3.1794, studoval na píseckém gymnasiu a poté na pražské universitě. Děkanem kamenickým se stal 9.8.1823. Od roku 1838 byl biskupským vikářem. Byl činný i ve veřejných funkcích. Zemřel 16.11.1863, odpočívá na Brádle.
1864 – 1865	Karel Ctibor – byl zde kaplanem již od r. 1852, děkanem jmenován 23.2.1864, avšak již 20.5.1865 v Pánu zesnul a 23.5. pochován na Brádle.
1865 – 1902	Antonín Peroutka – narozen v Domažlicích 18.5.1825 a 17.8.1850 od arcibiskupa pražského na kněze vysvěcen. Byl kaplanem v Příbrami a v Praze, od r. 1860 učitelem na staroměstském gymnasiu v Praze. Od 26. září 1865 děkanem v Kamenici. 6.11.1902 odešel do výslužby a zůstal v Kamenici až do r. 1911, kdy zemřel.

1903 – 1934	Vojtěch Traxler – narozen 21.4.1858 v Jarošově Působil v Kamenici jako kaplan, pak byl 13 let farářem v Mnichu a od roku 1903 jako děkan v Kamenici až do své smrti v roce 1934. V paměti věřících ctěn a uznáván jako mimořádná osobnost. Byl věren svému lidu za války a nadšeně vítal v roce 1918 novou republiku. Měl mnoho funkcí: 1906 biskupský vikariátní tajemník, 1919 vikář, 1922 čestný konzis-torní rada a 1925 čestný papežský komoří a arcijáhen jindřichohradecký. Zemřel 2. listopadu 1934 a je pohřben na Brádle.
1935 – 1946	Karel Melena – narodil se 19.12.1869 v Hluboké n. Vltavou a studoval v Č. Budějovicích, vysvěcen 1893. Od 1. května 1935 jmenován zde v Kamenici děkanem, do té doby v Božejově. Rovněž dosáhl obdobných titulů, jako Vojtěch Traxler a přes své stáří převedl farnost za války, udržel náboženský život za pomoci katechetů a kaplanů (dp. Jan Drmota). Odešel na odpočinek v roce 1946.
1946 – 1947	Jan Drmota – byl administrátorem farnosti od r. 1946 až do ustanovení nového děkana v r. 1947.
1947 – 1958	Bohuslav Kříšta – rodák ze Strmilova. Kaplanoval v J. Hradci, Mirovicích a Pelhřimově., pak byl farářem v Chvojnově. Prožil v naší farnosti nejtěžší léta po roce 1948. Nepoddával se režimu, takže se stal nepohodlným a v roce 1958 mu byl odebrán potřebný státní souhlas. Byl zatčen a po výsledích skončil v pracovním táboře. Po propuštění pracoval jako dělník v Pelhřimově v Agrostroji. Do duchovní správy se vrátil na 4 roky po roce 1968, když spravoval rynáreckou farnost. Zemřel na konci roku 1972 a je pochován na pelhřimovském hřbitově.
1958 – 1988	Václav Matějů – narodil se 2. července 1911 ve Skrýšově u Pelhřimova. Vystudoval gymnasium v Pelhřimově a v roce 1931 vstoupil do kněžského semináře v Č.Budějovicích, kde byl vysvěcen 21.6.1936 na kněze. Kaplanoval v Počátkách a Chrástanech. Pak byl tři roky administrátorem v Těmicích a Lidmani a 17 let farářem v Mnichu. Trpělivým, opatrným, ale velmi bohatě prací naplněným životem udržel v nejtěžší době pastorační a stačil ještě obnovovat vše chátrající Nejdříve faru, pak kostel vně i uvnitř, lavice, podlahy a nakonec zvony, pro které zařídil povolení, sbírky peněz, materiálu i ulití. Slavnými dny této těžké doby byla účast pana biskupa Hloucha na biřmování 12.7.1970 - 237 biřmovanců a přeplněný kostel. Dále to bylo vysvěcení nových zvonů 2.10.1977 kapitulním vikářem Josefem Kavalem. To byly dvě odměny za obětavost a vytrvalost pro p. děkana a celou farnost. Zemřel 19.6.1988 a je pochován na pelhřimovském hřbitově.
1988 – 1990	Josef Charypar – spravoval naši farnost z Božejova od července 1988 do 31. ledna 1990. Za jeho působení bývaly v Kamenici nedělní bohoslužby v sobotu večer.
1990 – 1991	Imrich Važan – byl otcem biskupem Vlkem povolán do naší farnosti ze Slovenska a působil zde od 1. února 1990 do 30. června 1991. V červnu 1991 byl z naší farnosti odvolán. Zemřel na Slovensku
1991 - 2003	Ladislav Daněk – jmenován administrátorem farnosti od 1. srpna 1991. Narodil se 7. dubna 1928. Studoval v Římě od r. 1968, kde byl také v r. 1972 vysvěcen na kněze. Působil nejdříve 3 roky ve Francii a pak v USA až do odchodu do důchodu v roce 1991, kdy se vrátil do své vlasti a převzal naši farnost. V prosinci roku 2003 odešel do

	kněžského domova v Českých Budějovicích, kde 29.6.2004 zemřel. Pochován je v Brně.
2003 - 2013	Hroznata František Janoušek – působil v naší farnosti od 1. listopadu 2003 do 30. června 2013, kdy odešel na odpočinek. Bydlí v Týně nad Vltavou.
2013 -	P. Václav Šika - působí v naší farnosti od 1.7.2013

KAPLANI V NAŠÍ FARNOSTI

Mimo hlavních duchovních správců působili v naší farnosti na počátku 20. století ještě pomocní kněží – kaplani. Z farní kroniky se podařilo zjistit, že to byli tito kněží:

Vojtěch Plíhal – byl zde kaplanem do r. 1903
 Josef Brčák – 1902 až 1907. Poté byl farářem v Častově
 Jan Pražák – od roku 1907 do roku 1911
 Jan Tichý – od r. 1911 do r. 1912
 Josef Šebesta ThDr. – kaplanem od 1.9. do 1.11.1912
 Josef Brož – 1912 až 1923. Poté se stal farářem v Mnichu
 František Margot – 1923 – 1933
 Josef Sosna – od 1.11.1933 do 1.4.1934
 Jan Bártík – od 1.dubna 1934 do 1. května 1935
 Jan Paclík – od 1.května 1935 do 31.12.1937
 Jiří Bohdal a Karel Janeček – působili zde za války
 Jan Drmota – 1945 - 1946

PATRONOVÉ KOSTELA VŠECH SVATÝCH

1623 - 1692	Jakub Jindřich Paradis z Eschaide, Bartoloměj Pasradis de la Saga (Hypolita, vdova), Antonín Martin Paradis
1692 - 1711	Jan Esaiáš Hartig (dcera Kateřina, vdova)
1711 - 1740	Jan Hubert Hartig
1740 - 1769	Marie Terezie z Hartigů (dcera)
1769 - 1789	Marie Anna z Goltzu (dcera)
1789 - 1793	Vratislav z Mitrovic (manžel)
1794 - 1797	Gabriela z Mitrovic (dcera)
1797 - 1799	Ubelli ze Siegburgu (manžel)
1800 - 1805	Jan Nádherný
1806 - 1811	Jan Jisef Rilke
1812 - 1821	Eugen Vratislav z Mitrovic
1821 - 1824	Dorota Reyová
1826 - 1826	Karel Rey, hrabě
1835 - 1896	Jakub Rudolf Geymüller
1896 - 1923	Rudolf Geymüller
1923 - 1945	Richard Geymüller

Poslední patron – Geymüllerové:

Hlavní vstup do kostela.

Dveře kostela – detail.

DĚJINY FARNOSTI V DATECH

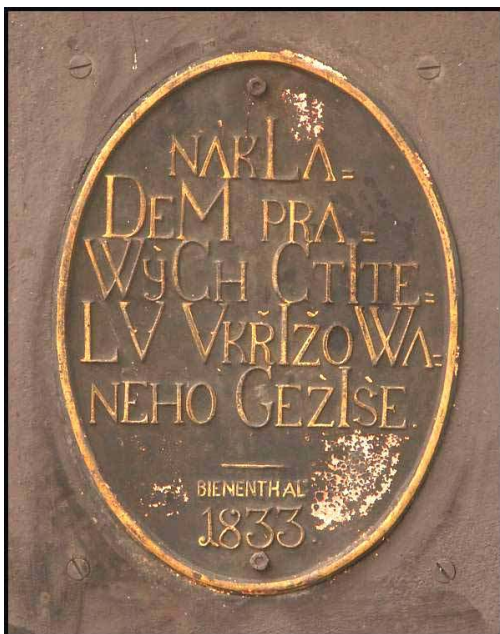
kolem 1275	Stavba prvního kamenného kostela
1348	Stavba kaple sv. Máří Magdaleny na Brádle
od r.1358	Trvalý pobyt kněze (plebánie)
1359	Založení špitálu
1384	Od tohoto data se připomíná fara
1494-1538	Kostel v držení františkánů
1554	Původně otevřená kaple na Brádle zazděna
1560	Kostel zničen požárem
1675	Farnost povýšena na děkanství
1703	Kaple na Melišku přestavěna na vápno (dříve na hlínu)
1707	Dokončena nová kostelní věž
1721	Požár kostela a věže
1728	Ustaveno bratrstvo při kapli na Melišku
1758	Postaven hlavní oltář v kostele, původní obraz Všech svatých namaloval Kramolín
1762	Střecha na kostele pokryta šindelem
1765	Zřízena křížová cesta na Melíšek
1782	Pod boční lodí kostela vybudována hrobka hraběcí rodiny Wratislavovy
1784	Těle zemřelých z hrobky kostela přenesena na Brádlu
1785	Zrušena kaple na Melišku a hřbitov kolem kostela
1794	Velký požár 14. září, kdy shořel kostel, věž a 113 domů
1797	Nový krov na věži
1800	Tři nové zvony vytaženy na věž
1806	Křížová cesta přemístěna z Melišku na Brádlu
1819	Velký požár, při kterém shořel kostel i fara
1821	Nový krov kostela i věže, pořízeny 4 nové zvony
1822	Oprava děkanské budovy
1823	Postaven hudební kůr v kostele
1828	Nové vydláždění kostela
1833	Před kostelem postaven nový železný kříž (dříve dřevěný)
1840	Nové železné hodiny na věži
1841	Kaple na Brádle rozšířena o kryptu a byl zřízen kůr
1846	Hlavní oltář v kostele zcela předělán
1848	Vysázeny lípy u kostela
1862	Namalován současný obraz Všech svatých lidmaňským farářem Kamaritem
1869	Věž pokryta plechem
1870	Oprava věže uvnitř i zvenku, nové věžní hodiny
1876	Oprava vnitřku kostela, dva staré oltáře zrušeny, od té doby v kostele jen 5 oltářů
1883	Nové varhany postavil Emanuel Štěpán Petr
1911	Vyzlacení všech oltářů a kazatelny duchovním správcem
1912	Na budovu děkanství dána nová eternitová krytina
1917	Rekvizice zvonů
1925	Oprava věže kostela
1926	Do kostela zaveden el. proud (o vánocích)
1927	Pořízen zvonek na Brádlu (od firmy Perner)

1933	Požár hospodářských budov děkanství
1935	Biřmování vykonáno biskupem Šimonem Bártou – 642 biřmovanců
1936	Byl restaurován hlavní oltář, kazatelna a 2 postranní oltáře
1937	Byly restaurovány dva zbylé oltáře
1965	Výměna šindelové krytiny kaple na Brádle
1967	Oprava elektroinstalace a rozhlasu v kostele
1968	Oprava venkovní fasády kostela
1969	Celkové vymalování kostela, včetně stropů
1970	Biřmování vykonáno biskupem Josefem Hlouchem – 237 biřmovanců
1972	Pořízení nových lavic do kostela
1973	Vybudování Božího hrobu v kostele
1976	Adaptace přízemí budovy fary
1977	Pořízeny 4 nové zvony – posvěceny 3. října kapitulním vikářem Josefem Kavalem.
1985	Nová fasáda farní budovy
1989	Pořízena do kostela nová zpovědnice
1990	Začíná vycházet farní časopis. Zájezd na první návštěvu Svatého otce Jana Pavla II. do Prahy.
1991	Adaptace 1. patra fary – sociální zařízení. Restaurování sochy sv. Václava na náměstí. Nové ozvučovací zařízení v kostele. Zájezd do Polska do Čenstochové.
1992	Vybudování kaple na faře. Zvolena Farní rada. První návštěva otce biskupa Lišky. Oprava fasády kostela.
1993	Obnovení křížové cesty na Brádle – posvěcena biskupem Liškou 26.3. Zhotovení nové el. instalace v kostele a vymalování kostela. Vysvěcení novokněze Pavla Šimáka a jeho primice 2.10. Vyloupení kaple na Brádle. Zhotovení mříží do kostela. Instalace topných těles do lavic.
1994	Farní poutní zájezd do Alttótingu. Oprava věže kostela – 22. 9. posvěcen kříž věže. Zhotovení nových zvonových stolic a závěsů zvonů. Nové odlití zvonu sv. Josef.
1995	Posvěcení nově odlitého zvonu otcem biskupem Liškou 19.3. Oslava 100 let školy – slavná mše v kostele 17. 9.
1996	Evangelizační pořad s P. Dokládalem v kině. Biřmování vykonané biskupem Liškou 13. 4. – 19 biřmovanců.
1997	Oprava fasády kaple na Brádle. Zájezd na setkání s papežem do Prahy a Hradce Králové. Vybudování chodníku před kostelem. Vybudování místnosti Farní charity.
1998	Oslavy 700 let města – ekumenická bohoslužba v kostele 5.7. Dokončení montáže topných těles do lavic v kostele. Adaptace farní kanceláře na faře.
1999	Restaurování oltáře sv. Antonína. Oprava balustrády. Generální oprava varhan. Čalounění lavic v kostele.
2000	Oslavy svatého roku. Adaptace kuchyně a koupelny v přízemí na faře. El. pohony zvonů 24. 8. Vysazení jubilejní lípy u školy – 1.11. Výstava o dějinách křesťanství a naší farnosti v muzeu – vernisáž 29.11. Zhotoveno elektronické zabezpečovací zařízení v kostele.
2001	Nový obraz sv. Máří Magdaleny do kaple na Brádle namalovala K. Planerová a posvětil biskup Liška 22.7. Oprava vnitřních omítek v kapli na Brádle. Biřmování biskupem Liškou 28.10. – 18 biřmovanců.

2002	Dokončeno restaurování oltáře sv. Jana Nepomuckého v kostele, oprava zdi u fary, volba nové farní rady.
2003	Zahájena oprava střechy a krovu kostela. Restaurována kazatelna. Duchovní obnova farnosti s P. Fialou – 18.10. Odchod P. Daňka do důchodu a nástup P. Janouška 1.11.
2004	Oprava střechy na Brádle (nátěr). Oprava chodby na faře.
2005	Dokončení opravy střechy kostela. Zájezd do Číhošti.
2006	Restaurování oltáře P. Marie. Zájezd do Teplé.
2007	Biřmování biskupem Paďourem 14. 9. - 13biřmovanců
2008	Zahájení restaurování hlavního oltáře.
2009	Zájezd do Staré Boleslavi na setkání s Benediktem XVI.
2010	Zájezd na Velehrad a do Starého Města
2011	Dokončení restaurování hlavního oltáře. Vybudování nového mramorového obětního stolu, ambonu a sedadel – posvětil otec biskup Jiří Paďour dne 13.11.
2012	Zahájení restaurování oltáře sv. Anny
2013	Odchod P. Františka Janouška do důchodu a nástup nového kněze P. Václava Šiky. Rekonstrukce fary – úprava bytu pro kněze a prostorů pro Farní charitu.

Jedna z kostelních okenních vitráží.

Čelní tabule Missie – NÁKLADEM PRAVÝCH CTITELV VKŘÍŽOWANEHO GEŽIŠE. BIENENTHAL 1833. **Levá tabule** – Odstup to odemne, abych se chlubil leč w kříži Pána nasseho Gežjsse Krysta, skrze něhož swět mně ukřižován gest, a gá swětũ. Galat. 6, 14.

Zadní tabule – Krystus trpel za nás wam pozustawił přjklad, kterýžto hřjchy nasse na swém těle sam wnesl na drewo, abychom, hřjchům zemrouce, sprawedlnosti žiwi byli. Petr 2, 21, 24

Pravá tabule – Patřme na Gežjsse přimoda wjry a dokonawatele, kterýž mjsto sobě předložené stawy kříž podstaupil. Žid. 12. 2.

Fotografie okolí z věže kostela – Zámek.

V pozadí pivovar.

Rybníček, v pozadí „Rafanda“.

„Rudák“.

V pozadí sídliště, pošta, policie.

Věž kostela z vrchu Johanka (nad Heřmaní).

SOUČASNOST VE FARNOSTI

V současné době existuje ve farnosti několik aktivit. Starší ženy se schází ve společenství každé druhé úterý odpoledne, nepravidelně ve středu večer bývá na faře katechismus pro dospělé. Ve farnosti je 5x do roka vydáván farní časopis. Aktivně zde působí Farní charita, která provozuje pečovatelskou službu. Na vyučování náboženství dochází asi 25 dětí. Farní sbor nacvičuje na Vánoce, Velikonoce a pro jiné slavnostní příležitosti zpěv. Nedělní bohoslužby jsou pravidelně v 9.30 hodin a účastní se jich kolem 100 věřících.

Pravidelné bohoslužby v Kamenici nad Lipou:

Středa v 18.00 hodin (v zimním období v 17.00 hodin)

Čtvrtek v 8.00 hodin

Pátek v 18.00 hodin (v zimním období v 17.00 hodin)

Neděle v 9.30 hodin

Dějiny farnosti k velkému Jubileu 2001 – 1. vydání, upraveno v roce 2014, 2016

Foto Štěpán Kučera, mapka (vojenské mapování)

e-mail: farnost.kamenice@atlas.cz - web: www.farnostkamenice.cz

Římskokatolická farnost, Husovo náměstí 94, 374 70 Kamenice nad Lipou